

JÖVŐ

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP

A „Jövő” előfizetési díjai: Egy hóra 4000 lej. Munkásszervezeteknek és azok tagjai-nak 4000 vállalati előfizetés 120 000 lej

Felelős szerkesztő: PALÁSTI JÓZSEF

Telefon: 20-76 és kiadóhivatal 20-77

Félre a kételkedőkkel!

Írta: PALÁSTI JÓZSEF

Ma két éve a nap úgy kezdődött, mint minden egyéb napja a hilleri háborúnak. Diadalmas jelentéseket harsogott a világba a gőbbelsi hazugság-rádió, míg a frontok egyre jobban közeledtek Berlinhez és egyre rövidebbek lettek. Hadigazdagok áldották a háborút, nyomorgó munkások ökölbeszorított kézzel vártak a felszabadító jelre, gondolkodó emberek összebújva tanulmányozták a hadijelentéseket tolvajnyelven beismert vereségeit és vakok és dőlőkések göpösen hivalkodva emlegették az új, készülő „csoda-egyvereket”, a német legyőzhetetlenséget és a „verhetetlen német szervező erőt”, amely leveri majd az „agyalábu kolosszust”. Asszonyok sáhaia szállt az ég felé, fecseneket küldtek a frontra, mint önkéntes jelentkezéseket a szentnek csufolt esztelen, bünrös háborúba, milliók nem titkolt keserű vágya töltött el földet és eget, elborítva az újságlepedők hazugságait, milliók keserű vágya szakította szét a hazugságok köd-függönyét és román, magyar, finn katonák acélsisakjuk alatt lihegték: „Legyen vége már! Legyen béke már!”

Nyári napok rekkenő sorában augusztus 23-án úgy kezdődött, mint minden más nap. De másképpen végződött. Románia hátat fordított a tengelynek, megszakította vele a szövetséges kapcsolatot, mellet hazatérülök erre az országra erőltettek. Románia csatlakozott a szövetséges hatalmakhoz és hadat üzent a fasiszta államoknak. A belső demokrata erők, szövetségezve tífju királyunk bölcs megértésével, véget vetettek ennek az öngyilkos háborúnak.

A front megfordulásával szervezen együtt haladt a belső frontok kialakulása. Nem lehet egy ország külpolitikájában haladó és helpolitikájában reakciós. A belső erők szöhoz jutottak és véget ért az egész fasiszta, vasadrósta, hitlerista lázálom. Augusztus 23 nemcsak új szövetségeket jelentett, hanem hadüzenetet a belső fasiszmusnak. Románia a demokratizálódás útjára lépett.

Demokrácia: sokak vágya, s így sok elnyomott magyar fohása is volt huszonöt év keserű elnyomása alatt. Huszonöt éven át zaklatták a magyarságot, elnyomták nyelvi használatát kikergettek a közhatalomból, számtalan módon öldözték anyanyelvünket. A másodosztályú állampolgár keserű sora nehezedett az elfojtott erdőlni magyar életre. Szomorúságra, reménytelenségre, csúszáscsúszó hangulat illte meg a lelkeket és az itteni magyarság fáradt kélegyintéssel intézett el mindent, a huszonöt év sordn.

ha a politika szót hallotta. „Uri huncutság” volt, csakugyn. Paktlálás magyar urak, román urak közt, harc a képviselői székekért. És közben maradt a régi, a nehéz magyar élet és a súlyos román élet. Együtt ültek vállalatok igazgatótanácsában románok, magyarok. Együtt ültek, lepaktáltak, együtt keresték. Taktikák is egy volt. A maga népet uszította mindkettő a másik ellen. Uri huncutság volt, összeomlott augusztus 23-án. Kiálltunk a kapuk, az egyenjogúság megvalósításának kapuk.

Megvalósult-e már minden jó és kirádságunk? Papron és választásban elérte-e már a magyarság azt az egyenjogúságot, amely a demokrácia lényege? Egyenjogú-e már ebben az országban román és magyar? Készítsünk mérleget.

Vannak, akik csak a negatívumokat látják. Vannak, akik csak azt nézik, mi hiányzik még. De vannak realis magyarok is. Ezek látják, hogy a realis leverése éppen olyan háború, mint minden más háború. A reakció ellensége magyar-

nak, románoknak. Amilyen mértékben verjük le együtt erővel a reakciókat, olyan mértékben távolítjuk el annak akadályát, hogy megvalósuljon itt a teljes demokrácia, ami nemzetiségi viszonylatban teljes egyenjogúságot jelent. A csüggedők, ernyedtek, kélegyintők csak a demokrácia táborát gyengítik. Akarjuk-e a magyarság teljes egyenjogúságát? Akkor harcolni kell a demokráciáért. Nagy tévedés volna azt hinni, hogy meg lehet előbb teremteni az egyenjogúságot és csak azután a demokráciát. Remélünk egy demokráciáért küzdő Európában és az erdőlni magyarság helyzete közöttben javul olyan mértékben éri el a kívánatos egyenjogúságot, amilyen mértékben fejlődik a demokrácia Európában és nemzetesen itt, Romániában.

A detasamentok a múlt. Anna-nyelvünk használatát fokozatosan növeljük. Vannak magyar iskolánk, elemi és középiskola államilag fenntartott magyar nyelvű iskolák és van magyar egyetemünk, amely nemrég bocsátotta útjára az első

magyar orvosokat. Őt katonai közigyelmi rendelet lett kibocsátva, melyek sok ezer magyar katonaszökevényét mentesítettek a börtönbüntetésétől. A szabad sajtó és szervezkedési jog következtében magyar nyelvű hírlapjaink és folyóirataink vannak, a magyarok szervezkedése elé senkisé emel gátat a felelőtlen rémhírterjesztőkön kívül. Az ország több városában magyar színtársulatok hirdetik a kulturánkat, a mozik egymásután játszák a magyar filmeket, idegennyelvű filmek nagy része magyar feliratokkal vannak ellátva. Csupa olyan dolgok, melyek 1944 augusztus 23-án előtt elérhetetlen vágyként éltek a lelkekben.

Magyar földműveseink jogot nyertek a földreformban való részvételére és ahol nemzetiségi szempontból igazságtalanság történt, ott a sérelmet a Magyar Népi Szövetség közhatalmára a demokrácia orvosolta vagy orvosolni fogja. A nemzetiségi jogokat szabályozó törvénytervezetet a magyarság Székelyudvarhelyen, összeült parlamentie elfogatta és a kormány elé terjesztette. Ez a törvénytervezet széleskörű jóváhagyást az államnépeseiben, mindenkit kioldóító mellyhasználati jogot, arányos jutalást a költségvetés tételeiből magyar intézményeinknek. A román demokrácia és kifejezője, a Groza kormány részéről minden jókarat megnyilvánul, a román demokrácia azonban támogatást kíván tőlünk. Ehhez a magyarság mozgósítása szükséges; hogy erős számu parlamenti csoport képviselje a magyarság érdekeit, hogy kívánságainknak legyen hangadója, hogy román szövetségeinknek elmondhassuk: mi a kirádságunk, mit kell tennünk a demokrácia megvalósítására nemzeti vonalon. Mozgósítanunk kell az összmagyarságot.

Az említett két év megtanított bennünket arra, hogy a osodákra való téllen várakozások ideje elmúlt visszahozhatatlannul. A türelmellenség és kritika együtt sem képes egy porszemét helysből elmozdítani, holott céljaink eléréséhez a régi világ romjai helybe egy szilárd alapokon nyugvó — új világot kell felépítenünk. Nehéz feladat, de megéri a fáradságot.

Még nem értünk el mindent, ez tény. Mindenekelőtt: nem értük még el az összmagyarság közönyének leküzdését. Harc a közöny ellen, ez ma a legfőbb magyar feladat. A közöny a reakció eszköze. Le kell küzdenünk a közönyt és min denkivel meg kell értelnünk a magyar különista választási jelének mély értelmét. Két párhuzamos vízszintes vonal: ez a jelünk, az egyenlőség jele, az egyenjogúság jele. Ezt akarjuk. Ennek megvalósítására mutassa meg magyarságát mindenki most, választás előtt. Félre a busmagyarokkal, magyarkodókkal, kételkedőkkel. Két év útja most toroklik a megvalósítás lehetőségébe. Az egyenjogúság jegyében indulunk a választási harcban!

A történelem kereké csak előre lendül. Lendületében elsöpör útjából minden akadályt. Aki megkötöje akar lenni, az bajba sodorhatja népét és önmagát. Lássuk meg végre mindannyian jobb sorsunk kialakulásának egyenesbemutató útját és haladjunk ezen az uton türelmen hittel, augusztus 23. Annak örömteli reménykedésével az új Románia népeinek szebb és igazabb jövő élete felé.

Augusztus 23

Valami mégiscsak változott. Csoportokba verődve a népem: A munkáslányok, munkásszorongok Boldogan ringatóznak a zenében.

Zene szól a gyárunk udvarán Szikkadt ajkuk boldogságot kóstol Hajtja őket trombiták ritmusa Egig csattan a forrón-tűzes ostor!

Táncolj népem engedd el magad Járjad szilajon, kecsesen, szépül Most az egyszer neked muzsikálnak, Valahol a te boldogságod épül...

Volt, hogy kívül álltál a körön, Fakón, kifacsarlan, lebec sültén, S most te vagy az élet korondja, S minden reménye, e világraszültén!

Akkor másoknak hegedültek, Más boldogoknak kacagott a szája, Most a te talpad olá há: zék, Most te füttyölés és te is táncolsz rája!

Valami mégiscsak változott... Hogy szöfünkön nevetést lakasszon, S szemünkben a boldogság könnyeit; Felszabadult a proletárszorong!

ITA FÁSKERTI TIBORNÉ

A kormány elrendelte az adó-kivetések kötelező felülvizsgálatát

A Demokrata Pártok blokkjának eredményes közbenjárása

Megírta a Jövő: Hogy az aradi kereskedők és iparosok a méltánytalan adó-kivetések ellen kezdett mozgalmuk során a legteljesebb megértésre találtak a Demokrata Pártok Blokkjánál, ahol a politikai pártok és a szervezetek vezetősége minden támogatást megadott a méltányos kívánásokkal kapcsolatosan. Az a politikai és erkölcsi súly, amelyet a Demokrata Pártok Blokkja képvisel, megfelelően érvényesült.

Országszerte, mindenütt, ahol a Demokrata Pártok Blokkja meggyőződött arról, hogy a kereskedők és iparosok az adó-megállapításokkal kapcsolatosan valóban fennálló sérelmekről panaszkod-

nak, az érdeketek támogatására szellett és megfelelően dokumentálta a felzárkózások jogos voltát.

Ezzel is tanúbizonyságot tettek a kormányt támogató politikai pártok arról, hogy az ország életének ütőerén tartják kezüket és, hogy megértik a becsületes kereskedők és iparosok bajait. A demokrata pártok az ország valamennyi becsületes dolgozójának érdekeit képviselik és ebbe a nagy közösségbe tartoznak azok a kereskedők is, akik nem feketézésessel, nem mások kihatásával akarnak minél gyorsabban és minden gátolás nélkül meggazdagodni. A becsületes iparosok védelme szintén feladata a kormányt támogató pártoknak, hiszen az iparos-

ság jelentőségét senki sem kívánja lebecsülni.

Ismételtén bebizonyosodott, hogy amikor valóban jogos felszólalásról van szó, a kormánytámogató pártok tudják mit kell tenniük az igaz közérdek megvédésére és bebizonyosodott az is, hogy a kormány meghallgatja a jogos panaszokat.

A Demokrata Pártok Blokkja által előterjesztett panaszok alapján elrendelte, az adó-kivetések kötelező felülvizsgálatát.

A kormány minden igyekezetével azon van, hogy a méltányosság és igazság belátás elve érvényesüljön ezeknek a felülvizsgálatoknak során.

Szovjet-tengerit kap az ország

BUKAREST. Hivatalos kormányközlöny megerősítették azt a fontos közgazdasági hírt, hogy a Szovjetunióból nagyobb tengeri szállítmányt kap az ország. A Szovjetunió most is a legösszintesebb megértés szellemében segíti az ország lakosságának segítségére.

— AZ ARLUS felkéri tagjait, hogy az augusztus 23-i ünnepekre vonatkozó felvilágosítások végett jelentkezzenek a Maria királyné körút 25 szám alatti hivatali helyiségben délelőtt 8—1 óráig és délután 5—7 óra között.

M. N. Sz. választási naptár

A Magyar Népi Szövetség megindítja a választási hadjáratot. A választási gepzet különböző részei munkába lépnek és sorozatosan üléseznek a választást előkészítő különböző bizottságok. Tegnapelőtt kedden délután kerületközi vezetőségi ülés tárgyalt le az általános kérdéseket a választási névjegyzékbe való felvitelre vonatkozólag. Ezt az ülést a következő ülések, megbeszélések követték a hó folyamán:

Augusztus 24, szombat délután 5 órakor: városi választási bizottság.

Augusztus 25, vasárnap délelőtt 9 órakor: a községi szervezetek értekezlete.

Augusztus 26, vasárnap délelőtt 9 órakor: megyei női nagygyűlés.

Augusztus 27, kedd délután 5 órakor: szervezőbizottsági ülés fő uccabizalmiakkal.

Augusztus 30, péntek délelőtt 10 órakor: városi és megyei magyar papok és tanítók értekezlete.

SPORT

Viharos ülésen döntött a „Biroul Federal“

Vasárnap indul a nemzeti bajnokság

BUKAREST. A Biroul Federal szerda esti ülésén a késő éjszakai órákig tartó ülést. Az ülésen képviseltek magukat az ország valamennyi A- és B-ligás egyesületei, valamint azok a csapatok, amelyek szereplésükre jelentkeztek a B-ligába. A gyűlés tájékoztató hangulatban zajlott le. Elhatározták, hogy az A-liga ősz fordulóján vasárnap indul. A B-ligára vonatkozóan még nem történt végleges döntés, valószínű, hogy három csoportban 12—13 csapat indul. Economu Virgil, a szövetség elnöke a sorozatos támadások következtében lemondott.

A Nemzeti Bajnokság vasárnap már

kezdesével a következők:
Szabadság — ITA Nagyváradon, játékvezető: Alexandru Stefan.
Juventus — CFR Temesváron, játékvezető: Mircea Crăţescu.
Ciocanul — Vasas Bukarestben, játékvezető: Ionescu Topa.
FC Craiova vagy CFR T. Severin — Pruhova, játékvezető: Cioreanu.
Universitatea — CFR Kolozsváron, játékvezető: Bogdan Andrei.
Aul — Carmen Peleştiányban, játékvezető: Huszák Ferenc.
Dermaganul — UDR Marosvásárhelyen, játékvezető: Theil.

Négy vízpoló-játékos és három uszó képviseli Temesvár sportját a spalato-i balkániadán

TEMESVÁR. Az országos bajnokságról az úszók és vízpolózók hazatértek Temesvárra. Az ILSA megnyerte az országos vízilabdabajnokságot és a pontversenyben a Dermaganul és a Vasas mögött a harmadik helyen végzett. Az ifjúsági pontversenyben az ILSA nyerte 24,5 ponttal a Dermaganul előtt. A román úszóválogatott Temesvárra érkezett, ahol esztendőn és pénteken este nagyszabású ünnep-

versenyi rendeznek teljes olimpiai műsorral, majd vasárnap a román válogatott Spalato-ba utazik. Az ILSA vízilabda csapatából négy játékos: Normann, Novac, Török és Stanescu, valamint négy úszó: Bohmnicki, Kovács, Bóni és Mózes tagjai a válogatott együttesnek, kívülük érdemeik elismeréseként Bálint, Molnár, Reischer, Baciu, Carmu és Iosim is Spalato-ba utaznak, hogy ott tanuljanak.

A BELGRÁDI STUDENT TEMESVÁRON

Az augusztus 23-i sportműsor homlokterében a belgrádi Student-Temesvári vegyes labdarúgó mérkőzés áll.

AZ AMTE TEMESVÁRI MÉRKŐZÉSÉT NAGY ERDEKLŐDÉS ELŐZI MEG. Ma, esütőtől, az AMTE a Politechnicapályán a TIMTE ellen mérkőzik. Előmérkőzést az Orvos Kar a TIMTE II ellen játszik.

JUBILÁRIS TEKEVERSENYT RENDFZ A FORTUNA. Az aradi Fortuna sportegyesület 20 éves fennállása alkalmával nagyszabású 10 napos egyéni és bales csapatevénnyt rendez a saját pályáján. A verseny augusztus 23-án délután kezdődik és arra szólnak is meghívja a tekeegyesületeket.

Asztalos István Aradról

Az Utunk legutóbbi számában Asztalos István, a fiatal, tehetséges erdélyi író aradi benyomásairól számol be. Cikkében az író a következő érdekes és tanulságos megállapításokat teszi.

A város állomás melletti része össze van bombázva alaposan. Hatalmas épületek és gyárak falai összerogyva, használhatatlanul. Beljebb már nem látjuk a háború, de a háború utáni idő sem külsőleg. Az utcák nevei még mindig a régié, s bár a város legalább felére részben magyar, magyarul nincsenek kiírva. A könyvkereskedések kirakataiban kevés a magyar könyv, a mi könyvnapon könyveinkből pedig egyet sem láttam. Nagy lapos város Arad. Különösen szép, vagy régi épületei nincsenek, az utcái is a fűtet kivéve, szokványos városi utcák. Dehát engem nem is a házak érdekeltek, hanem a bennük lakó emberek. S azok közt is legjobban a magyarok.

Felmentem hát az ottani Magyar Népi Szövetségbe. Ott aztán kiderült hamar, miért nem jött ki előbb senki az állomásra. Az egész vezetőség vagy vasárnapi falumunkára ment, vagy éppen gyűlésen volt elfoglalva. Sőt, engem is ráérték befognak egy sajtóórtekezletre, mint illetékest. És nagyon is helyes volt ez így. Én itt most szólnom kell arról a számomra igen értékes tapasztalatról, amit Aradon, illetve Délerdélyben, a Bánságban szereztem.

Délerdélyben 1944 augusztus szeptember-harmadika és az Antonescu-rendszer után a magyarok felzárkóztak. És ezzel a felszabadulással el is tud. Ma sokkal, igen sokkal

egységesebb, mint az Északerdélyben élő magyarság. Az ottani Magyar Népi Szövetség szervezeteiben eleven élet folyik és nem irodalommozgalom. Példa lehet az észak-erdélyi magyarság előtt az a földművelő is, hogy ott nemcsak a földmivelő, hanem a bármilyen réteghez tartozó magyar is, nagyon kevés, sokkal kevesebb kivétellel, mint nálunk, a népi egységet tartják az egyetlen utat és magyar érdeknek. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy ottan nincsenek félreértések, vagy panaszok befelé és kifelé egyaránt. De kevés olyan magyar akad, tekintet nélkül osztályra és vallásra, még ha világnézeti, vagy pártvallásra is gondolunk, aki nem az őz szűfőzés mellett foglalna állást. Ezen már szinte vita sincs. Olyan példákat is keveset lehetne Észak-erdélyben kimutatni, mint ott. Nem egy falu lakossága, hanem majd valamennyi maga tartja el a rosszul fizetett tanítóit. Ellátja élelemmel, fával és mindenképpen azon van, hogy megszerettesse vele a faluját. Nagyon jól tudják, hogy a magyar műveltséget, a magyar nyelvet és önmagukat becsülik meg ezáltal.

A Petőfi-előadásról csak annyit írok, hogy roszakadás volt a terem. És nemcsak aradiak töltötték meg és ülték végig a két és félórás előadást, hanem a székely, magyarok és a többi közeli falvak magyarjai is. Két napig voltam Aradon, és annyi idő alatt is megláthattam azt, ami ma a legösszintesebb vágyam és egyetlen reményemem: Az, hogy ha akar, a magyar is hozzá tud fogni a magyarral — senki kárára, de önmaga építésére.

Forum mozi Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor
Telefon 20-10
Mai Csabó Kálmán Vojnich díját nyert, nagyszerű színdarabjának filmváltozata
Fűszer és csemege
JÁVOR PÁL — SZÖRÉNYI EVA — SOMLAY ARTHUR
A műsor keretében fellépnek:
Dolly Ferenc és Mányai Lajos kacsek és Sajó bohózatban

Corso Mozi Telefon 23-64
Előadások: 3, 5, 7, 9
A legújabb amerikai filmvilág legelső 1945-ös filmszezon nagy remekműve
Házassági zür-zavar
CAROLA LOMBART

Serülj asztalkám...

Mindennapi kenyérünk

Augusztus végétől, szeptemberben kezdődik az uralás, október-novemberben még egyszer felaszántják azt a földet, amelyben az előző évben búza termelt. A kukorica helyén csak egyszer szántanak. Azután jön a vetés. A vetőmagot csávazzák, vagyis a magra tapadt gombóvírusok magvának csírázóképességét vegyszerekkel semmisítik meg. Egy

kasztrálás földön nálunk 80-85 kiló búzamaz körülbelül 1000 kiló búzát terem. Az ősi vetés hamar keletkezik és a tél hó elakarja és megvédi a fagytól. Ha a tél vetés kifagy, vagy decemberben nem esik hó, tavasszal újra vetnek, ez esetben a vetőmagot is a tavaszi vetésből veszik. A tavaszi vetéshez is két szán és azüksége. Ha a búza gazos, acatolják, azaz kiszedik tavasszal a gyomot.

Bizony előfordul — különösen szűk esztendőben — hogy a gazdának elfogy a kenyérrelvalója tavaszig. A vetőmagnak félretett készleteihez még sem nyúl. Ehesen nézi a csírozott búzát, de még a tavaszi vetéshez nem vészt. Ez a készlet nem az ővé, hanem a földé. A földé, ami magra vár, hogy kalászt teremjen. Csak a vetési munkások végleges befejezte után látja a gazda mennyi gabonája marad, amivel újjá kihuzhatja.

Az ősi és tavaszi vetésű búza egyszerre érkezik meg és június végén, július elején egyszerre aratják. Az aratás kaszával, vagy sarlóval történik. A Székelyföldön például csak sarlóval vágják a búzát, máshol viszont már gépekkel. Vannak arató-kötöző gépek, amelyek nagyon megkönnyítik és meggyorsítják a munka menetét, mert a learatott búzát mindjárt kivehető kötik. Régen hájjal csépeleket és a szél fújta le a klesépeket magról a pelyvára. Ma már a cséplőgép választja el a búzaszemét a pelyvától és a szalmától. Innen a búza a malmokba kerül, egyszerűen malommal vészik, ahol lisztet őrlik majd a városba vészik, ahol a gyárakban a kékkel és háztartásokban kenyérré sütik vagy tésztaéleket használnak.

A kasmalac útja

Hosszú, fáradságos munka kell ahhoz, amíg a búzaszemből kenyér lesz. De nem kevésbé nehéz és kockázatos foglalkozás az állattenyésztés. Amíg a kasmalacot kóvér zsírsertéséé hizlalják, 9-12 hónapig kell gondozni.

Amikor a malacok világra jönnek, a koca fajtájától függ, hogy világos rózsaszínűek, vagy sűrűszínűek. De világra jöttük első pillanatától kezdve egyformán éhesek. Hatól hét hélig szopnak. Ezután korpát és árpát kapnak. Hat-hét hónapos korukban, amikor súlyuk eléri a 30-40 kilót, kezd a gazda hizlalni a sertést. Taplatóbb éleleket ad az állatnak: árpadarát, kukoricát. Először mohóbban esznek, azután mindég kevesebbet. Átlagosan 4-5 hónapon keresztül napi 5 kilót fogyasztanak. A disznó fajtájától függ, hogyan dolgozza fel az eleséget és mennyit hizik.

De így is gyakran sóhajtozik a gazda: „Ezek a disznók megessék a fejemet!” Bizony nagy kitartás és sokszor önmegtartózkodás kell a disznóhizaláshoz. Van úgy, hogy a gazda húzza szorosabban a nadrágját, hogy a disznónak bőségesen jusson az eleségből. De megesszi, mert a disznó a gazda takarékpénztára. Lassacskán fogyasztja az eleséget és egyszerre szét drága hússal, szalonnával.

Azonban első napról az uolsóig ott függ a disznóhizláló gazda feje fölött a

A magyar nő felismerte való helyzetét!

Kiveszik részüket az MNSz.-nők az építő munkából Magyar egyházak és értelmiségiek csatlakozását tolmácsolták az országos kongresszuson

A magyar nők temesvári nagygyűlése véget ért. Az ülések során 24 erdélyi megye és a bukaresti magyar nők képviselője tette meg jelentését.

A jelentésekből kitűnt, hogy a Magyar Népi Szövetség nőbizottságai különböző körülmények és feltételek között, különböző módszerekkel, de soha sem sikeretlenül egy közös célért harcolva végezték munkájukat.

A cél: a demokrácia terjesztése és a magyar népi érdekek védelme. Eddig a háborús romok takarították el azzal, hogy hazatérő hadifoglyokat gondozták, ápolták, a háboru halottait temették. Most, hogy a sebek lassan behegednek, a nők hozzakezdenek az újjáépítéshez. Ott kezdik, ahol legszembetűnőbbben épül a jövő: a gyermeknél.

Szülőotthonokat, óvodákat, napköziotthonokat létesítenek, támogatják magyar iskoláinkat.

A gondozott gyermek mellől könnyebben eltávozhatsz az anya, hogy a többtermelés fokozásával az ország gazdasági fellendülését előmozdítsa. A beszámolókat követő

hozzászólásokból pedig az csendült ki, hogy

a magyar nő felismerte a mind két oldali reakció békebonzó törekvését és éppen ezért testvért összefogásban román demokráta nőtestvéreivel megindította és kitartóan folytatja ellene a harcot.

Több ízben is felmerült az a kívánság, hogy a magyar egyházak és értelmiségiek kapcsolódjanak be minél gyorsabban az MNSz munkájába. Ezt a vágyat részben már be is váltotta a kongresszus, amelyen

megjelentek a különböző hitfelekezetek női képviselői és a romániai magyar nők szellemi munkásai.

Vásárhelyi János erdélyi református püspök felesége a református nők üdvözlését küldte és azoknak a magyar egységbe való bekapcsolódásáról értesítette kiküldöttje által a női nagygyűlést. A katolikus és evangélikus nőegyletek helyi szervezetei hivatalosan jelentették be csatlakozásukat.

Utolsóelőtti napon Juhász Lajos vilagitott rá a magyar különlista

fontosságára, annak célkitűzéseire és arra, hogy

minden magyar nőnek kötelessége leadni szavazatát erre a listára.

Takács Lajos pedig a választójogi törvényt ismertette a hallgatósággal.

Utolsó délelőtti zajlott le a nagygyűlés az MNSz temesvári székházának tágas udvarán, melyen közel ezer nő vett részt. Délután a kiküldötték azzal viszonyozták temesvári nőtestvéreik szívélvességét, hogy száz gyermeket láttak vendégül üzso vndra.

A bájos apróságok vidáman fogadtatták az izes haboskávét és a háromnapos munkában kifáradt kongresszusi résztvevők ragyogó szemmel gyönyörködtek bennük, jeleül annak, hogy

minden közéleti tevékenység és politikai munka mellett is a nő anyja marad.

A kongresszus fontos határozatokat is hozott, melyek az MNSz nőbizottságának munkáját egy évre kijelölik. Ezeket a határozatokat részletesen közöljük a Jövőben.

Eheteften kenyeret sült egy aradi pék az ITA munkásainak

Az aradi ITA textilgyár munkásságát felháborodva tárgyalja az a tarthatalan helyzet, amely a munkásság kenyérellátásával kapcsolatban egy idő óta fennáll. Az ITA 5500 főnyi munkásságának kenyérellátásához nem elég az egy kementévei működő ITA-sütőde és bizonyos idő óta egy városi Mandel nevű pékmeszter kapott szerződéses megbízás az ITA kenyérral való részbeni ellátására, amíg az új kementét a gyár vezetősége felépített.

Míg a gyár tisztjéből az ITA-sütőde iz-

letes, kifogástalan kenyeret sült addig Mandel pékmeszter közmegebotránkozásra ugyanabból a lisztből furkós, kukacos, homokos és keserű, élvezhetetlen kenyérről „látja el” a felháborodott munkásságot.

A gyári munkások, akik minden erejüket a termelés szolgálatába állítják és ezzel az ország jólétét segítik elő, méltán elvárhatják, hogy jó, ízletes kenyérhez jussanak és Mandel pékmeszter ne az ő kárukra igyekezzeik vagyonát gyarapítani.

SAVOY MOZI

Telefon: 23-22.

Ma premier! Egy remek amerikai film!

Örök Éva

Főszerepben: DEANA DURBIN, CHARLES LAUGHTON és ROBERT CUMMINGS. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor. Kélfemesen szellőztet terem. Kilenc óra kor nyitott tetővel

disznóvész veszedelme. A disznó el kezd szomorkodni, nem eszik, lázas. Eleinte mohón issza a vizet, azután már annyi ereje sincs, hogy a vízzel lejt vályúhoz vándorozzon. Ilyenkor már nem segít semmi. A disznó pár nap alatt elpusztul. Ezért kell — még a legsúlyosabb áldozatok árán is — szerkesztéssel beoltatni az állatot még akkor amikor egészséges. Az ilyen disznó nem kapja meg a vért és szemlétemást gvarapszik még olyankor is, amikor a be nem oltott disznók tömegesen hullnak el körülötte.

Hal tyúkanyó, tyúkanyó.

A tyúk három hélig kotlik a tojásokon, amennyi kékcsirke már egy óra után csipegetni kezd a kukoricát, amennyi sárga tyúk három hétig az anyja mellett marad, ez-

után a tyúk újból tojik és a csirkék kénytelenek „önállósítani” magukat, három hónap múlva már maguk is tojnak, havonta átlagosan 18-20 tojást, de van olyan tyúk is, amelyik 25 tojást tojik. Évente átlag 150 tojást ad egy tyúk.

Azért természetesen a tyúktenyésztés is gonddal-bajjal jár, de ez is olyan fontos kelleke az emberi élelőanyag, hogy a legelterjedtebbek köze tartozik. Vannak tyúkfajták, melyeket szapor és nagy tojásaik tesznek értékesnek. Ilyen a fehértojtú Leghorn-fajta, míg a vörös színű Rhode-islandi, súlyos és jóízű húsa miatt értékes, ez azonban kevesebb tojást tojik. Földműves asszonyaink azonban legszívesebben a sárga magyar tyúkokat tenyésztik. Ezek igénytelenebbek, mint a kényes külsejű fajták és nagy tojásbozornak, mint húsuk megfelelő. S. E.

'Irenke'-tejszarnok

I. G. DUCA 18. TELEFON 28-39
Turó és vaj különleges-ség. Redukált árak.

— PINO-PONG. Az 1946. évi STRANDBAJNOKSÁG a legérdekesebb sport programja a RDNSZ nyári ünnepeinek, 1946 augusztus 25-én reggel 7 órákor. Külön versenyszám oldboyok részére. Információk, részvételi felvételek kaphatók és benevezéseket elfogad a strand bejáratától jobbra lévő Gloria SC ping-pong szakosztálya, 1946 augusztus 24-én, délután 4 óráig, mikor is ugyanott tartják meg a sorolásokot. Az Aradi Asztali Tenisz Körület.

STIASZNY

JÓZSEF S.A.

kaptafa és faáru gyára

ARAD

strada Căp. Ignat 9.

Alapítva: 1889.

A Madosztól az M. N. Sz.-ig

Egy táborban minden magyar!

Sok a munka, de vállalják és állják azok, akik a magyarsággal dolgoznak a magyarságért

Leikes, föld alatt küzdő kicsiny csoport, elszánt harcosai a demokráciának és békének, bujkálás, menekülés: ez volt a Madosz és ilyen volt a Madosz harcosainak sorsa, míg elnyomás uralkodott Európában. A békéért, a demokráciáért, a magyarság egyenjogúságáért folytatott küzdelem véradósa volt Szabó Árpád. Ennek a küzdelemnek áldozatai voltak az aradi reakció „szigurancán”, összevert Madosz-harcosok, Hitler helytartóinak gyűlölet elenségei.

Mikor az ország lerázta magát a német jármót, 1944 augusztus 28-án és a felszabadító szovjethadsereg mellé állt, előbújt a föld alól az üldözött Madosz-harcosok csoportja. Néhány emberrel kezdődött Aradon a munka. Szeptemberben vonult be a Madosz abba a helyiségbe, ahol ma a Magyar Népi Szövetség székel és elkezdődtek a beiratások a Madoszba.

Az idők megkivánták a Madosz átalakítását: 1944 októberében a Madosz országos kongresszust tartott Brassóban, ahol elhatározták, olyan politikai szervezet létesítését, amely a romániai magyar társadalom minden rétegét magában foglalja. A Madosz átalakult Romániai Magyar Népi Szövetséggé. Célkitűzései: harc a demokráciáért, ami magyar vonatkozásban a nemzetiségi egyenjogúság kiteljesítését jelenti, román-magyar testvériség, az ország álljéptébe való be-

kapcsolódás, harc a sovinizmus ellen. Mindehhez a magyar társadalom megszervezése szükséges, fel kellett rázni a magyarságot abból az alétságból, abból a politikai bizalmatlanságból, amelybe 25 év elnyomása kergette.

Megkezdődött a megye szervezése. Járták az első szervezők a megyét, gyalog, szekéren, vonaton közelítették meg a falvakat az akkori rossz közlekedési viszonyok között. Lap még nem volt, csak a brassói „Népi Egység”, melynek felelős szerkesztője, az MNSz országos elnöke, Kurkó Gyárfás. Bejöttek a földművesek vidékről, kaptak tagsági könyveket és bélyegzőket. Megkezdődik a községi szervezetek felállítása. Megindul a városi szervezés is. A szervező bizottság a sorban megalakuló aradvárosi kerületek munkáját ellenőrzi, egységesíti a szempontokat, ellenőrzi a tagok beszervezését, kitartó, szívós munkával. Nagy nehézségek árán jutnak helyiségekhez az egyes aradi kerületek. De a tagok száma oly gyorsan gyarapszik, hogy ma már nem elégségesek a kerületi helyiségek és helyiséghiánnyal küzd az a szervezet, melynek oly fontos feladata van az ország demokratizálásában, a magyarság jogainak kiadvásában. Tíz taggal indult 1944 őszén a szervezet, ma már körülbelül 13.000 tagja van a városnak, amint azt a következő grafikon szemléltetőn mutatja. A megyében ma körülbelül 17.000 tag van, a 48 megyei szervezetben.

A politikai érdeklődés érzékeny fokmérője a tagdíjak összege. Az itt következő grafikon az aradi harmadik kerület tagdíjainak emelkedéséről, hullámzásáról ad szemléltető képet.

Harci tagdíjak

Tagdíjak emelkedés

A szervezet növekedésével párhuzamosan megváltoznak a munkamódszerek. Kezdetben, míg kevés tag volt csak néhány ember végzett minden munkát, azután alakultak ki a szakközvetítők. A munkamennyiség a tagok szaporulatával úgy növekszik, hogy újabb és újabb emberek bekapcsolása válik szükségessé és speciális ügykörök fejlődnek ki. Kialakulnak az egyes szakközvetítők: közművelődési bizottság, sajtó és propaganda, szervezés,

gazdasági bizottság, női ifjúsági és jogügyi bizottságok. Megindulnak a különböző rendezvények, amelyekben a magyarság hosszú idő múltán újra használhatja anyanyelvét: 1944 decemberében megtartják az első tea-délután, 1945 májusában kezdődnek a hamar népszerűvé vált női „szerda délutánok” a Minorita Kultúrházban, ahol művészet és politika, komoly és könnyű muzsák, Mikulás délután és felolvasott novellák váltogatják egymást. Működésbe lép a kultúrközvetítő, mely ebben a vonatkozásban Aradot az ország első helyei közé emeli. Az 1945 augusztusában rendezett Petőfi-ünnepély nagyarányú és felül is múlta a tavaly az egész országban rendezetteket. Sikere óriási, az irratatos kánikula ellenére még kétszer kell megismételni, három zsűfolt ház hallgatja végig a magas színvonalu műsort. Október 6-ot az országos központ rendezzi, Kurkó Gyárfás személyesen jön el Aradra. Március 15-öt méltó módon ünnepli meg Arad magyarsága.

1945-46 telén szabadegyetem indul meg. A fahány miatt csak hetenként kétszer tartanak előadásokat a társadalomtudomány, történelem, irodalom, természettudományok és művészetek fontosabb tárgyköreiből. Ugyanebben az időben indul meg a politikai nevelés. Vitadélutánok alakulnak ki, a sötét esték ellenére a témák izgalmasak, néha 8 óráig is együtt tartja a vitázókat. Később rendszeres politikai nevelő iskolák létesültek, ahol az MNSz célkitűzéseit ismertetik azok számára, akik a városi és falusi tömegek közé mennek. Ma már külön járni és női politikai iskola dolgozik.

Megalakul az ifjúsági bizottság, sorányon dolgozik a női bizottság, mely egyes kerületekben többszámalya a férfiakat munkájában. Arad vezet a szociális munka terén, állapítja meg az országos jelentés. Egyre szaporodik a jogügyi osztály munkája, folyik a harc a reakciók megnyilvánulások, a sovinizmus ellen.

Kinn a megyében megjelennek a megyei szervezők, politikai előadásokat a városi kultúrcsoportok előadásai kísérik.

A kerületek műkedvelői, ifjak és felnőttek mennek ki autón vasárnap, hogy a falut és várost közelebb hozzák egymáshoz.

1946 májusában a munkatorlás már szükségessé teszi a megyei és a városi szervezetek és végrehajtóbizottságok különvadását. Nemsokára pedig bekövetkezik majd a járáskörzetek kiépítése a megyei munka eredményesebbé tétele céljából.

Sokáig a munka melyet az MNSz végez, az iskolák kérdéséről a sárelmek orvoslásáról és a most szinte minden erő igénybe vevő választásról eldőlhet. Sok a munka és sok ember kell. Hívunk és várunk minden magyart!

ADÁM ELEK

Vadászkürt étterem

ARAD, Str. Eminescu 1 **és kávéház** Szíves pártfogást kért Friedman Simon tulajdonos

Royal Mozi

Előadások: 3, 5, 7 és 9-kor a kertben
Telefon 19-33
Vasárnap 11.30-kor matiné
Ma egy pazar kiállítás, zenés-táncos attrakció!

Egy asszony veszélyben

LAURA SOLARI - ANTONIO CENTA alakításával

AZ ATE LABDARUGO ÉS TEKE OSZTÁLYAINAK NAGYSZABÁSÚ

kerti mulatsága

az A. Iancu tér 21 szám alatti egyesületi helyiség hátsó udvarában. Két zenekar, izletes hideg-meleget konyha, jégbehűtött finom italok, cukrászda. Táncverseny, tombola, bálkirálynő választás, amerikai posta stb. A LEGJOBB HANGULAT CSAK AZ ATE-ban.

„Acélszörnyek a folyó felett...”

Egy hatvanesztendős békekorszak végét jelezte az aradi hidak születése

Segnap az életet szolgálták — ma a háboru rémségeiről beszélnek

Ha valamit távoli bolygó lakója Aradra jönne, így jelezné be útibeszámolóját: „A folyó fölött pedig szörnyetégeket láttam...”

Nem csak Aradon, más országban és más városokban is láthat ilyen szörnyetégeket. Felrobbantott hidroncsokat. A háború szállította...

Most azonban az aradi hidakról van szó.

Büszkségeink voltak és a múlt ében lettek volna harmincöt évesek. Fialak hidak voltak, a háborúban azonban elsősorban a fiatalok véreznek el. Elvérezték a mi hidjaink is, fiatalon, erejük teljében, miután átvesztették két világháborút.

Emlékezzünk meg róluk, ahogyan kedves halottainkról illik.

Tekintsünk vissza születésük órára és arra a különös, letűnt világóra, amelyben megszülettek.

„Kecsege úr fogadásása...”

Arad, 1910.

A „Függetlenség” című aradi lap közgazdasági cikket közöl: „Drágul a pénz... A német és angol bankkamatlábakat emelték...”

A „Függetlenség” újsztában van azzal, hogy a pénz drágulása és a külföldi bankkamatláb emelése között szoros összefüggés van.

Nem tudja azonban, hogy miért emelték a német és angol kamatlábat. Mi már tudjuk...

Az aradiak nem gyanítják, hogy már nem sokáig tart a hatvanesztendős béke aranykora, amely alatt egész nemzedék felnőtt és megöregedett — háború nélkül. Az élet minden látszólagos zavar nélkül folyik tovább. Az „Uránia” moziban a következő pompás és változatos műsort élvezhetjük: „A kanári, humoros”, „A Volga mentén, látványos”, „A honleány, dráma”, „Kecsege úr fogadásása, humoros”.

A Projectograph Rt. külön filmet készített Vitálisról, a berettyóújfalui rablőgyilkosról. Akkor ez volt a szenzáció.

Egy hidból kellő lesz

A színház eseményeiről egy Hella Jend nevű fiatalember külön Színház újságot ad ki.

A város polgármestere: Varjassy Laios.

A november 10-iki Függetlenség közli, hogy két nap múlva adják át rendelkezésükre ünnepélyes külsőségek között a Várba vezető „Erzsébet” vasúti hidat. November 12-én, a nevezetes napon a lap helyszíni tudósítást közöl, munkatársa megváltja az első hatfiléses hídjegyet.

Az aradi hidak megépítése azonban

nem ment olyan simán, mint gondolnánk. Már 1907-ben, tehát három évvel előbb a város kiírta a pályázatot versenytárgyalásra.

Eredetileg egyetlen hídról volt csak szó, amely Aradról Újaradra vezetessen. A katonai hatóságok azonban követelték, hogy a hidat a vári félsziget felé irányítsák, mert így kímélték ezt a magasabb „hadvezetést elgondoltok”.

A vári félszigeten megüledett Maria Terézia korabeli ósdi vár huszonöt év előtt époly hasznavehetetlen volt

Dagad az aktaesomó

Mintán az újaradi híd helyében megállapodtak, fölmerült a kérdés, hogy a vári hidat hová építsék.

Voltak, akik azt javasolták, hogy a Széchenyi ucca folytatásaképpen, vagyis a Kultúrpalotánál építsék meg az új hidat.

A város fejlődése szempontjából feltétlenül igazuk volt és ma már tisztában vagyunk vele, hogy mit jelentett volna a Kultúrpalotánál egy Maros-híd. Miután azonban a hídnak elsősorban katonai rendeltetése volt, az Eötvös ucca irányában építették fel, hogy egyenesen a Vár központi területére vezessen.

A hidak körül a városháza tanácstermében nagy csaták dúltak, az aktaesomók pedig dagadni kezdtek. A város végül is kiírta a versenypályázatot, amelyre igen sok ajánlat érkezett.

A legelső vetélkedők között ott látjuk a „Danubius” budapesti hajó és gépgyár részvénytársaságát az aradi Weitzer János gép-

katonai szempontról, mint ma. A katonai hatóságok azonban ragaszkodtak az illuzióhoz, hogy az aradi vár bevehető legyen. Már csak épen vashidra volt szükségük, hogy eleget tehessenek hivatásuknak. A vári híd megépítésével azonban Arad nem kapcsolódott volna össze a Bánsággal és a temesvári főországgal. Végeredményben meg is csak az újaradi összeköttetés volt a fontosabb és tulajdonképpen ez volt az eredeti cél.

Végül is egy hídból kettő lett. Hogy a császárnak is elég tésessen...

és dagónyárat, Fischer Henrik

mozgásmérnököt, a Rossz és Pellegrini céget, az „Osztrák-magyar vasúttársaságot” és még több más céget és érdekeltiséget.

Végül hosszas külszámogató és nyílt vetélkedés eredményeképpen a vári híd megépítését a Weitzer (ma Astra) gyárta bizták. A híd vaszerkezetének munkálataiért minden száz kilógram után 56.80 korona egységárat kötött ki a gyár, 446 ezer kiló maximális súly mellett. A lámpaoszlopok darabjának kialakított ára 650 korona volt, a járdaburkolatok munkálataiért 15 ezer koronát fizettek. Az összes munkálatoknak 1910 augusztus 10-ig be kell fejeződnie, ezt a határidőt bizonyos késedelmek miatt 1910 decemberig meghosszabbították.

Tekintetbevéve a folyó 106—110 méteres szélességét, a híd hossza 113.722 méter lett.

„A hídpálya négyzetméterenként 400 kiló mozgó súlyt bír el”.

„Istennel...”

Az újaradi híd építését a „Szabad osztrák-magyar államvasúttársaság bányai, hutei és uradalmi igazgatósága” vállalta el 365.143 korona teljes árértékű. Az egységár itt 53 korona volt, a telefonkábelét 5700 koronáért, a kocsitúrkokolatot 22 ezer koronáért vállalták.

A híd vasalkatészett Resiczobányán állították elő 1910 május 12-ig és a felszerelés gyors átmenben történt.

A híd teljes súlya 218.358 kiló amból az ívekre 81.553 kiló, az oszlopokra 45.298 kiló esik.

Az aradi városháza mérnöki hivatalában, ahol Vlád főmérnök a legnagyobb készséggel bocsájtja rendelkezésünkre a hidak régi ügyiratát — elsárgult könyv akad a kezembe. Az újaradi híd építési naplója. Valaki mielőtt a munkálatok megkezdődtek volna, odaírta az elejére: „Istennel...”

1910 áprilisában kezdtek meg a cölöpölési munkálatokat és októberben már az utolsó mázoldást is befejezték.

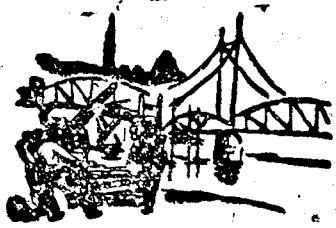
Az utolsó bejegyzés Beke műszaki tanácsosé: „Láttam és felülvizsgáltam...”

Isten nevében született az aradi hidak és az ürdög nevében pusztultak el.

Húsz éven keresztül összeköttek bennünket az élettel és a fejlődéssel.

Ma már csak elvágászatnak. Elvágászatnak bennünket a múlttól, hibáinktól, tévedéseinktől. És nemsokára új hidak emelkednek majd a Maros fölött, új hidak, amelyek a Holnaphoz vezetnek...

KORDÁ ISTVÁN

Fest, tisztít
gyorsan és pontosan
„IGIENA”
Arad, Episcopiei Nr. 35

Mi újság a Szovjetunióban

ERKUTATO EXPEDICIÓK indulnak Kelet-szibériába, azaz kívül a keleti Szaján-területre, ahol tíz évvel ezelőtt cinn- és wolframérc-telepekre bukkantak, az irkuck. kerületben és a barjitt-mongol táncsköztársaság területén pedig rezet keresnek.

MEGKEZDÖDÖTT A TEASZURET a Fekete-tenger gruziai partvidékén. A legfiatalabb levelek világoszöldjéből készül a legfinomabb gruzin-tea. Az első néhány száz tonna már feldolgozásra került.

A NARZANI ÁSVANYVIZPÁ-LACKOZO GYÁRAT, amely a háború alatt elpusztult, újból üzembe helyezték. A gyár napi termelése száz ezer palack ásványvizet. Eddig már több mint másfél millió palack ásványvizet szállítottak Moszkvába, Leningrádba, Kierbe, a Távolkeletre és Középpáziába.

A LENINGRADI gázműveket kijavították és az egész hálózaton keresztül megkezdődött a gáz szolgáltatás. Jelenleg 200.000 lakásban főznek már gázzal.

MOSZKVARAN, a Gorkijról elnevezett üdülő- és kulturparkban gépkocsikiállítás nyílt meg. A kiállítás célja a szovjet gépkocsipar fejlődésének bemutatása. Az első világháború után két gépkocsigyárat alapítottak a Szovjetunióban, egyet Moszkvában, egyet Gorkijban. Ma már a Szovjetunió a legjobb uton van, hogy az új öt éves terv megvalósítása során Európa legelső gépkocsiparával rendelkezzen. A kiállítás látható a szovjet kőcsinnyártás legújabb termékeit, amelyek az elmúlt hetekben kerültek ki a gyárakból. A legmagasabb érdeklődésre a Moszkvics-mintájú népgépkocsi tarthat számot. Ez lesz a kőember, a munkás és tisztviselő kocsija.

MOST TETTÉK KÖZZÉ az orosz szövetséges köztársaság új öt éves tervéről szóló törvényt. Néhány számadat mutatja az új terv jelentőségét. A terv végrehajtása során a nyersvastermelést 66 százalékkal, az acélgyártást 67 százalékkal emelik, a széntermelést az eddigiéknél csaknem kétszeresére, az olajtermelést kétszeresére, a gépkocsigyártást háromszorosára, a traktorgyártást pedig az eddigiéknél négyeszeresére emelik.

A LEGFELSŐ SZOVJET ELNÖKSÉGNEK rendelete a várandós, sokgyermekes és egyedülálló anyák támogatásáról, 1941 július 8-án jelent meg. A rendelet megjelenése óta az év április haváig 1.8 millió anya részesült több mint 3.2 milliárd rubel támogatásban. Ebben az évben a támogatásban részesülő anyák száma 3.4 millióra növekszik, a támogatásukra több mint 4 milliárd rubel fordítanak.

Győzelmek a munka frontján

Az augusztus 12-én üzembe helyezték vajdahunyadi magas kohót, amelynek teljesítőképessége kétszer olyan nagy, mint a másik kohónak, Gheorghiu-Dej közlekedési miniszterrel nevezték el, azért a segítségért, amit a kohó felállításához nyújtott. Az új kohó üzembehelyezése a Szovjetunióból érkezett kokszzállítmányaik köszönhető.

Az MNSz. az erdélyi magyarság szervezetének

Amikor a „történelmi” kezében volt a hatalom

Igy kobozták el a népakaratot azok, akiknek ma semmiféle szabadság nem elég!

A demokrácia örök reklamálói és gáncsnélküli lovagjai terrorral, rémuralommal fojtották el a tömegek törhetetlen szabadságvágyát

Augusztus 23 utja a Blokktól a Blokkig

Az első imperialista háború bekezdésében született Románia bábái mindent elkövettek, hogy szőfagadó gyermeket neveljenek az ország népeiből. A „történelmi” pártok megelégedtek azval, hogy a gyermek életfunkcióit végezte, de írták azt, hogy a hangját meghallgassák.

A népboldogítók első újbecsült ajándékozása a „földosztás” megörélt. Történelmi jelentőségét nagyobbra érték. De nem gondoskodtak arról, hogy a földet azok kapják akiket megillet és hogy az új földbirtokosok meg is tudják művelni a létfenntartásukhoz szükséges darabka földet.

Ime egy jelenet, amely rávilágít a valóságos helyzetre.

Népközlés, nyomor, megáláztatás...

1921 októberében vagyunk. Az egyik kaszárnyában ujoncok beszélgetnek egymással. Az egyik közülük négyesőgle es papírosát vág darabokra. Minden papirdarabkáknak szimbólikus a jelentősége. Arról van szó ugyanis, hogy ki kap a történelmi pártoktól földet. Az első darab, ami lecsúsz, a legnagyobb, ez a jelképes földdarab a bojároknak jut, a második Brattianu embereinek, a harmadik Maniu embereinek, a negyedik Averescu embereinek. Most már egészen kicsiny darab papíros maradt a parasztfü kezében. Erdőkölésével kérdik a többiek:

— És mi kap a szegény paraszt?
A hajlék szénnyitja a gondosan összehajtogatott papírosdarabot: Sáfoglatat és kereszt jelképes bontakoznak ki az előző kijavítások nyomán.

Igen, ezt már megkapta igen sok szegény parasztfü, aki az első imperialista háborúban hozzájárult a történelmi pártokat az „ajándékozás” jöleső érzéséhez.

Népközlés, nyomor és megáláztatás volt a városi munkásság sorsa is. Ez a közs sors volt a forrása annak a megmozdulásnak, amelyet politikai megfogalmazásban Városi és Falusi Dolgozók Blokkja néven ismer meg a körölemény. Nem volt olyan elfelhátlás, amelyet ez a Blokk meg nem küzdött volna és nem volt olyan elfelhátlózó munka amit ennek a Blokknak mozgalói ne vállaltak volna. Minden politikai megmozdulásnál részen álltak és ha egyszer valamelyik hozott eredményt, mindig volt valamilyen eredmény. 1928-ban a „történelmi” pártok terrorja ellenére, öt városi tanácsost hoztak be Aradon, majd később, 1931-ben a képviselőválasztások során legendás példáját szolgáltatották harcukhoz.

Rebőszdálkodás minden vonalon

1931 április 4-én lemondott a Mironescu-kormány. Vége ért a némségi paraszti párt uralma. Gazdaságilag teljesen tönkretették az országot. Maniu első kormányával kezdte munkáját, hogy a Banca Nationala vállalkozásából hémimárd értéki adósságváltót emelt ki Felemlték az adókat. Ez sem volt elég. Megteremtették a feketeessz korszakot. Geroflid miniszter 1930-tól 6000 vagyon adóval kezdte kezdeni, majd 1931-ben adókat hoztak meg. 1925-ben másfélmillió forint be a szesz

megadóztatásából, 1930-ban ugyanebből a jövedelmi forrásból már csak 1 millió forint állított be és ebből is csak 260 millió forint. Mi történt a többi szeszrel? Erre Geroflid úr tudna csak válaszolni.

Kiszolgáltatták az országot a francia Banque de Paris et des Pays Bas szponzorálásának: 750 millió frankos kölcsönt vesznek igénybe. Az ezerfrankos kötvények kibocsátási ára már csak 865 frank, 7 százalékos kamatot fizetnek a kölcsönért és ráadásul 20 százalékos „bankári jutalékot”. Ezt a teherterálat is a dolgozók vállára helyezik. A Mironescu-kormány távozására az szolgáltatók közvetlen okot, hogy Maniuk Dicsőszen-mártonban nitrogén-gyárat létesítettek egy svájci vállalat társaságában és ingyenes villanyteleppel „ajándékozták” meg saját vállalatukat.

A munkanélküliség rémével küzdöttek a városi dolgozók. Maniu demokráciája ezt nem nézhetette elbátot kézzel. Aradon példánál összehívák a váhatatokat és összehoztak egy munkanélküli alapot, amelyből munkanélküliek egy része havi házat kaphatott és ezzel azután a munkanélküliséget is „elfintézték” vélték.

A Falusi és Városi Dolgozók Blokkja

Ez volt a „történelmi pártok” demokráciája

Aradon hatóságai közegek állják el a törvényszék épületét, hogy ne tudják letenni a jelölőlistájukat, amelynek az élén Boris Stefanov, a neves antifaszista harcos és Patrascanu jelenlegi igazságügyminiszter neve szerepel. A sok közjegyző közül egyetlen egy vállalja a jelölő okmány elkészítését. A sziguranca körül fogja a közjegyző házáat és nem engedi be a jelölőket. Ezt az akadályt is leküzdik. A Blokk egyik aktivistája összeharátkozik a közjegyzői iroda kisasszonyával, egyenként csempészik be a jelölőket az irodába. Tíz napig tartott, amíg a jelölőlistát átírták. Most azután a törvényszékre nem lehet eljutni a jelölést, mert ott állnak a „történelmi” pártok kopói és mindenkit leigazolálnak. Az illetékes és akarát azonban ezt az akadályt is elhárítja: Hirsch aradi szabó felesége magára vállalja a feladat teljesítését. Születési bizonyítványt adnak a kezébe. Kioktatják igazoltatásánál mondja azt, hogy törvényszéki hiteles másolatra van szüksége. A terv sikerül. Hirschnek beengedik a kapun. Egyenesen Hargot törvényszéki felmondóhoz sét, előveszi a ruhájába rejtett listát, amit azután nem lehet már visszautasítani.

ezalatt minden megpróbáltatás és üldözés ellenére egyre erősödik. Letar órtalják a vezetőket. Halálra kínozzák őket. Akad helyettük más, aki a kezébe veszi az igazság zászlóját.

Ilyen légkörben születik meg a Iorga-Argeotianu-kormány, amelynek tagjai a Iorga-féle Néppárt-ból rekrutálódnak. A Néppárt jelszava volt: „Munka, tisztesség, rend, törvényesség”. És mivel kezd a Iorga-kormány munkáját? Hat hónapig nem fizeti a köztisztviselőket azon a címen — ami egyébként igaz is volt, — hogy Maniuk üresen hagyta az államkasszát. A nyugdíjasok és katonatisztek nyomorognak. Bevezették az „áldozati adót”, 15—20 százalékos vonnak le havonta a fizetésekkel. Ezen a címen, ezen kívül a köztisztviselők fizetését 15—25 százalékkal csökkentik. A 250 lejes bázár teljesen fejlődött a parasztek türelmére. Ebben a légkörben indult a választási küzdelemben a Falusi és Városi Dolgozók Blokkja. A kormány mindent elkövet, hogy ne tudjanak a néphez térkördni. A rendőrség, csendőrség és sziguranca éjjel-nappal dolgozik. Egymást követik a letartóztatások.

A falusi teljesen elzárják a Blokk embereit elől. Csak nagyon ritkán jut el egy-egy propagandista a falvak népéhez. Mind ennek ellenére a választásokon aránylag nagy eredményt ér el a Falusi és Városi Dolgozók Blokkja. Aradon 1164 szavazatot kap a kormánypárt 2247 szavazattal szemben, Aradmegyében 3874 szavazatot és országos viszonylatban 10.000 szavazatot.

Fától az erdőből

Nem látod a fától az erdőt,
Az élettől nem látod magad,
A fénytől nem látod a forrást,
Amiben a világ maradt.

A széptől nem látod meg a jót,
A cfrasdgtól a lényegét,
Nem hallod meg az igaz szót,
Hamis daltól az éneket.

A jelent nem látod a múlttól,
A fürjrtől azt gondold, kukuk,
Ezeréves alkonyattól
Nem látod, hogy hajnalodik.

Nem hallod a betűl szavót,
A nép panasza sem tied,
Elveted a gondolatot,
Almosan dobog a szíved.

Nem hallod a viláa szavát,
Nem hallod az ítéletet,
Ezer géprohajos zenét,
Ki nem mondott végzeteket.

Nem látod a seamed szavát,
Nem hiszel a tanítványnak,
Nem hallod a füled falát,
Nem hiszel magadnak, másnak.

Azt gondold, helyben tannasz,
S hogy új talaj került alád,
Elhúsz, ha föl nem ismered
Az új föld harsány új szavát.

És az értelme henned el,
Tanuld meg a kétszeri-ötöt,
Nézz magadba és fátodba,
Lásd meg végre a fától az erdőt.

KORONA TITKOS

Öt parlament képviselőt kapott a Blokk, mert elérte a szavazatok 2,45 százalékát. A mandátumok igazolásánál valóságos felhördül a parlament. Mindenáron a Blokk képviselőibe okirák fojtant a szót. Jánus 20-án Patrascanu jelenlegi igazságügyminiszter beszélni akar a parlamentben. Nem engedik. Patrascanu harcol a szólásszabadságért közben Nitchfor Robu képviselő dühében inzultálja. A Blokk képviselője azonban tovább beszél, a karzat tapsorkánja mellett. Czura vezet az ülés. Kétségbeesésében kifirteti a karzatot és fejfüggeszti az ülést. Még ugyanezen a napon 230 szavazattal 4 ellenében megsemmisítik a nép képviselőinek mandátumát.

Aki ismeri és tudja mérni az elmúlt évtizedek történetét, az megbecsüli és értékelni is tudja augusztus 23-át, annak a napnak jelentőségét, amely megszabadította ezt az országot a történelmi pártok terrorjától. Azoktól, akik a néphez fojtották a szót és a haladás érdekében való cselekvést szabadságot s akik most méremmetlenül hirdelik a „szabadságlogokot”, amelyeknek kegyetlen és kíméletlen elnyomói voltak.

SOÓS ALADÁR

SZABÓ LAJOS GÉP- ÉS KAZANUZEM
Vörösréz, sárgaréz és fémáru cikkek.
Hűtő, melegítő és tejgyári berendezések — Arad, Calea Saguna 110.
Telefon szám: 12-36. Csekkzámla 87.323.

Bartók Jenő

fűszer, gyarmaláru, festék és vegyszerek nagyban

ARAD

Plevnel tér 4.

Telefon 11-61.

Telefon 11-61.

A francia kommunisták nem fogadták el az új francia alkotmánytervezetet

PÁRIS. Duclos kommunista pártvezető, egy kommunista politikai gyűlésen kijelentette, hogy a francia kommunisták nem fogadják el mostani alakjában az alkotmánytervezetet, mert ez magában foglalja egy új szenátus létesítésének esiráját, másfelől meszemenő és veszélyes előjogokkal ruházná fel a köztársasági elnököt. Az elnök a tervezet értelmében olyan hatájjommal rendelkezne, amely szinte önkényes és ez meghozná a köztársasági intézmények egyensúlyát.

Hirdessen a Jövőben

Spieler és Schächter

férfiszabók Arad, Brațianu ucca 13.
Férfi öltönyök, felöltők, télikabátok
a legutolsó divat szerinti készülnék.

**Uj tükörüzem és
üvegesiszolda**

Mattolás és bazár tüköráru

RIESSEL A.

Strada Iosif Dulcan 1. Telefon 30-94.

V. L. COLOMAN HARTMAN

Bijuterie

Arad, Bulevardul Regina Maria 26.

„23 AUGUST”

**VASIPARI R. T.
ARAD**

Str. Tribunal Dobra 10.

**Kerékpár, autóbalkatrészek,
kerékpárgumik**

Veres A.-nál

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 9. Telefon 29-76.

„TEBA”

Román Textilipar R.-T.

A R A D

Str. Muciu Scaevola 13-23.

„EXPRESS”

kelmefestő és
vegyszer tisztító üzem

ARAD, STRADA I. PETRAN

CSOTÓ NAGY JÁNOS

láda és faáru gyára

Arad, strada V. Babeş 20.

Stojkovits József

fényképészeti műterme

Arad, Bulev. Regina Maria 10.

KLUG TESTVÉREK

épület és bútorgyár

Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 37. Telefon 14-30

Ujarad, strada Avram Iancu 90. Telefon 20-22

»Minerva«

könyv és papírkereskedés
nagyban és kicsinyben

Tulajdonos: M. Almasan és R. Neagu

ARAD, BULEVARDUL REGINA MARIA 28

Telefon 20-66.

„Polychrom”

festék, lakk és vegyitermékek

Részv.-társ.
A R A D

Gyárt: mindenfajta porfestékeket,
lakkot és ablaküvegezéshez szük-
séges legjobb minőségű gittet.

„DOINA”

GOLDSTEIN LAJOS DIVATARUHÁZA

Őszi női- lérliszövet ujdonságok

Minorita palota sarok

Reinhardt István

M. NICOARA 2. :: TELEFON 22-77. Vállal e szakmába vágó
Szobafestő, mázoló és munkát elsőrendű kivitel-
butortényező ben.

Augusztus 23 a jándéka a magyarságnak

„Az erdélyi magyar egyetemi diákság hivatásának tudatában készül betölteni az új, demokrata értelmiség szerepét“

Beszélgetés Czédly Károly bölcsészettan-hallgatóval a fennálló nehézségekről és problémákról

Ha akad Romániában magyar ember, aki bekicsinyli augusztus 23. jelentőségét, az menjen el Kolozsvárra a magyar egyetem környékére, ahol vidám diáksapat készül a jövőre. Ezt az egyetemi diáklégiót, amely már-már rendezőbe menő értelmiségünk szerepét átveszi majd, augusztus 23-nak.

Anghelescu irtóhadjárata

Ez a sűrű helyzet, értelmiségi létünk hiánya, szoros összefüggésben áll az utolsó két évtized elnyomó, kisebbséggel szembe fordított politikájával. Jól emlékezünk még a Brătianu-párt Anghelescu magyarellenes hadjárataira, amellyel iskoláink és kultúrintézményeink nagy részét kártotta. Aradon a Katolikus Gimnázium szenvedte meg elsősorban a sovinizmus dühöngését.

Ezerétszázról alig néhány százra süllyedt növendékeknek létszáma és a leánygimnázium teljesen megszűnt. A csekély számú érettségiző...

Sok az orvos, kevés a tanár

A diákok, akivel beszélünk Czédly Károlynak hívják. A kolozsvári egyetem negyedikes bölcsészettan-hallgatója. Tanárnak készül.

— Az egyetemi hallgatók között aránylag sok a közgazdász és az orvos-tanárhallgató, viszont a tanárjelölt még mindig igen kevés. — Ismerkedél a helyzettel Czédly Károly. — Pedig ez elég nagy baj, mivel

tanára Erdély minden sarkában szükség van, hiszen a magyar tanári keret csökkenésben van, sokakat nyugdíjaztak és kevés az utánpótlás, viszont a jövőben talán harmincan kerülünk ki az egyetemről,

akiknek egy részét már le is kötötték különböző iskolák, néhányra pedig az egyetemnek is szüksége lesz.

— Nem válogatunk, hanem oda megyünk, ahol szükség van emberre — folytatja komoly, öntudatos hangon az egyetemi hallgató. — A tanárhiányt egyébként magunk is érezzük. Tanárjaink egy része hivatása magaslátán áll, egy része bizony régivágású ember, aki csak az anyag adatszervi el-sorolására szorítkozik.

Czédly Károly történelemszakos. Megkérdezem, tanulják-e a történelmi összefüggéseket, így például a Dózsa parasztlázadás és a rákövetkező mohácsi vész okozati kapcsolatát. Fejétrezza:

— Ismétlem, vannak még bizonyos

Románia felszabadulásának körön-hetjük.

Nem megvetendő ajándék. Hiszen: Aradmegyében ma nincs fiatal magyar orvos.

Nincs egyetlen magyar állatorvos. Magyar közgazdász, Magyar mérnök.

ségiző diáknak nem volt még a lehetősége a továbbtanulásra.

Igy azután értelmiségünk jó részét megöregedett sorai meggyérültek. Ma Aradon és Aradmegyében alig van magyar értelmiség és más vidéken sem sokkal jobb a helyzet.

Az új magyar egyetem tehát döntő jelentőségű jövő életünk alakulása szempontjából. Aradról is számos magyar diák iratkozott be az új kolozsvári egyetemre. Nézzük meg milyen is ez az új, egyetemi diákság, amely már a közeljövőben népünk szellemi irányítására lesz hivatott.

Az anyagi helyzet javulást mutat

átmeneti nehézségek, amelyek között első helyen áll egyes tanszékek betöltésének a kérdése. A könyvhiány is érezhető. Történelemben a tanárok által előadott anyagra szorítkozunk és néhány könyvre. Így elsősorban Roman-Szekfi történelmére.

Megkérdezem, hogyan ének a diákok Kolozsvárt.

— Bizony, a múlt évben sokat ében-tünk, fáztunk, különösen, amíg hazuról sem kaphattunk csomagokat. Idén már sokat javult a helyzet és állandóan javulóban van.

A diákletről ezeket mondja Czédly Károly:

— A Demokrata Diákszövetség keretében gyakorlati voltak a különböző előadások, zenét szemindriumok, bár a diákoknak kevés idő állott rendelkezésükre, hiszen

Remélem, hogy az idő ezen a téren is javulást hoz majd — folytatja észrevételeit az aradi egyetemi hallgató. — A mai fiatalság, részben gyenge elemekből tevődik össze. Ez a diák sorskérdéseivel szemben közömbös és csak az élet könnyebb oldalára gondol. Észak-erdélyben is ez a helyzet.

Kivételt elsősorban a földművelők képeznek, akik öntudattal készülnek a jövőre. A székelyföldi ifjúság lelki nevelése terén még igen sok a teendő. Elsősorban a népből kikerülő új ifjúságra van szükség.

hogy jövő értelmiségünk szoros kapcsolatokban maradjon a széles néprétegekkel. Az is baj, hogy olvasásra nincs időnk. Az ifjúság iróinkat alig ismeri.

— Ismétlem két döntő tényező, amely eldönti majd a még fennálló problémákat: az ember és az idő — mondja Czédly Károly, aki végül a leg-főbb teendőkről nyilatkozik:

— Nagy hiánypótlás, hogy állator-

februárban kezdtek a tanítást. — Főlelekedtek a felszabadult katólikus és protestáns diákszövetségek is, amelyek a Demokrata Diákszövetséggel együttműködnek. Az egyetemi hallgatók részt vesznek a Magyar Népi Szövetség akcióiban és

különbözően a Mórtyez Zsigmond kolégium diákjai azok, akik mindenütt elő vannak.

Ezen a téren egyébként az elkövetkező évektől sokat várhatunk.

Melléneke szegzem a kérdést: — Milyennek látja a mai diákságot? Habozás nélkül válaszol.

— Bizony sokan még az elmúlt évek kélekmérgezésének a hatása alatt állnak. Ezen nem is lehet csodálkozni.

Egym példál 1943-ban még Barót Tibor, hitlerista tanár tartott, aki könyveket írt és ingyen osztogatta azokat a diákok között.

— Akkor még nem tudtam, hogy honnan volt pénze erre az ingyenes könyvkiadásra. Ma már tudom...

„Népből kikerülő új ifjúságot“

— Remélem, hogy az idő ezen a téren is javulást hoz majd — folytatja észrevételeit az aradi egyetemi hallgató. — A mai fiatalság, részben gyenge elemekből tevődik össze. Ez a diák sorskérdéseivel szemben közömbös és csak az élet könnyebb oldalára gondol. Észak-erdélyben is ez a helyzet.

Kivételt elsősorban a földművelők képeznek, akik öntudattal készülnek a jövőre. A székelyföldi ifjúság lelki nevelése terén még igen sok a teendő. Elsősorban a népből kikerülő új ifjúságra van szükség.

hogy jövő értelmiségünk szoros kapcsolatokban maradjon a széles néprétegekkel. Az is baj, hogy olvasásra nincs időnk. Az ifjúság iróinkat alig ismeri.

— Ismétlem két döntő tényező, amely eldönti majd a még fennálló problémákat: az ember és az idő — mondja Czédly Károly, aki végül a leg-főbb teendőkről nyilatkozik:

— Nagy hiánypótlás, hogy állator-

vas tanszéke nincs az egyetemnek. A jelölteknek Magyarországon kell tanulniuk. Ennél is fontosabb azonban a gyógyszerészatánypótlás és a mezőgazdasági képzés.

— Ezen a téren már lépések történtek és remélhető, hogy rövidesen a mezőgazdasági főiskola is megnyitja kapuit. Igen kevesen mentek jogásznak, holott a jogvisztségekben azonnal állást kaphatnának.

Mindenk egybevetés után is reménykedés esendül ki az új magyar egyetemi hallgató hangjából.

Románia magyar főiskolai ifjúsága hivatásának tudatában készül betölteni az új, demokrata értelmiség szerepét. Még néhány esztendő és a Brătianu-Maniu áldemokrácia által értelmiségi kereteinkben előidézett hiányokat pótolni fogja augusztus 23. adománya: az új magyar egyetemi diákság.

Hölgyeim! Utoljára bevezetve! Paplanok tisztítását is vállaljuk

Haubenreich cég strada Horla 3. Alapítva 1880. évben

Bene & Comp. Arad
butorgyár

Kiállítás: Regina Maria 22. Telefon: 16-26

Gyártelep; Str. Gr. Comsa 15. Telefon: 20-42

Műbutorok, kárpitós ülőbutorok, lakásberendezések

VÉRTES RÁDIO-LABORATORIUM

Javítunk, alakítunk, gyorsan és pontosan, Luther tér 1. Tel. 22-13

Knapp Sándor

kelmefestő és vegytisztító vállalat Arad

Felv. üzlet: Brătianu 2-6 Telep.: Ep. Radu 10

Révész Béla

cipő üzlet
Strada Mejanu Nr. 15

MARIÁN PÉTER
URISZABÓSÁGA

ARAD, STR. MĂRĂȘEȘTI 2

Drága szövet

Drága posztó

Trhakabát

meleg, olcsó

„STAR“ szücs cég

Kapható Eminescu 14 Telefon 16-11

Ényképezőgépek

Rollfilmek

Előhívások

PALADE

STB. BRĂTIANU NR. 3

Jókedvvel vállalják továbbra is a munkát az asszonyok, akiket a háboru kenyérkeresetre kényszerített

Megállták a helyüket a legnehezebb időkben is, állják a munkát a változott viszonyok között is a nők, akik nemcsak jó háziasszonyok, de kitűnő munkatársak is

Talán senki sem várta úgy a háború végét, mint az asszony, kinek férjét, vagy fiát vitte el a családi tűzhely mellől a nagy világháború. Kenyérkereső nélkül, a háztartás minden gondjával és a távollétért aggódó szívevel az asszony magarávette a család minden terhét. Kereset után nézett, végezte a házi munkát, nevelte a gyerekeket, küldte munkaszolgálatos férjének a csomagokat és mikor egy-egy levél érkezett a katonáktól, sírva olvasta a szeretett kéz vonásait.

„Kedves feleségem, itt vagyok Teicorman megyében, Rostori de Veden, a Vede folyó partján ülök és nem csinálok semmit. Szüntelenül arra gondolok, hogyan végezd el te egyedül most nyár derekán a hordást és cséplést? Miért is vittek el minket hazulról, ahol oly nagy szükség lenne ránk? Csak azért, hogy itt a távolban lopjuk a napot?”

Sőt az asszony, akit a heheken hónapokon át tartó nehéz robot kimerített. Mert akármilyen nagyvonalú kedvű a férfi abban, hogy az asszony egyedül is el tudja végezni a nehéz munkát, erejét megfeszítve, kiskorú gyermekét embernek való helyre állítva, az asszony mégis csak learatta az érő gabonát, behordta, kicsépelte, sőt felszántotta és be is vetette újra a földet. Mert a földet parlagon hagyni hűn lett volna, parlagon hagyni akkor, mikor minden szem húzára, minden cső kukoricára szükség volt a háborús szegénység súlyos éveiben.

Az iparos asszony is nagyon fohász-kodott, mikor egy reggel a bevonult férje helyett maga nyitotta ki a műhelyt, hogy a segédek segítségével folytassa azt a munkát, amit a férj kényszerűen volt abbahagyni. És egyre súlyosabb lett a helyzete, hiszen a segédek is le kellett tegyék a szerszámot, mert mind elvitték a legények elejét és csak kettő-három maradt itthon. Az öregek, a gyermekek és a hadiszolgálatra alkalmatlanok.

A konfliktusok keserűsége kétségbeesetten nézte, mint áll a ló tétlenül az istállóban és csak az abrakot fogyasztja hiába, míg fel nem üt maga a bakra, hogy végigporoszkálva az aszfalton, fuvar után nézzen. Hiába kiabáltak utána csufondáros gyerkőcök: „Eső esik, asszony hajtja a lovat!” az asszony megcsördítette az ostort a gúnyolódók felé és tovább kocogva elmerengett azon, hogy ha nem is esik az eső, de rút az az idő, gonosz az a világ, amely „asszony kezébe adja a gyeplőt...”

Elvitték a gyári munkást, a feleség

már másnap maga jelentkezett felvételeire, behívták az ügyvédet: a feleség az ügyvédhoztár segítségével vitte tovább a folyamatban lévő ügyeket. Azt, hogy a termelő munka nem állt meg a háború alatt, nagyrészt dator, tetre-kész asszonyoknak köszönhető az ország.

1944 augusztus 23-a finnepe volt Románia minden becsületes állampolgárának, de sokszorosan ünnepe az asszonyoknak, akik emberfeletti munkát végeztek a háborus éveken. Mindenki azt várta, hogy boldogan hagyják abba a nők ad dig szokalmunkát és visszavonulnak az otthon védelmére és kényelmelet biztosító oltalmába, a teletlen életbe. De nem ez történt. Asszonyok ezrei, akiket a háborus szükség sodort a városokba, a műhelybe, a gyárba, az irodába, vagy a kocsik hátsó ajtajára a háborus szükség sem hagyta abba a munkát. Megszokták azt és a hazatért férfi segítségével már nem is érezték azt olyan súlyosnak. A drágaság is nőtt, elkelt mindkettőjük keresete a családban, mely a hét szűk esztendő alatt ugyancsak lezűgényedett, lerogyolódott. A mezőn még ma is sok asszony vározz férfinek való munkát, a műhelyben az asszony végzi a beszerzést és a pontosságát ismétlő könyvelést. A gyár városai is sok asszonyt kéri, tett hatalmába. Már nem is tudnának elszakadni a gépekkel, melyek kenyérüket biztosították az egyedül lét nehéz napjaiban. Mára a konfliktus keserűsége sem száll le a hátról, mert nehéz ám annak az asszonynak kezétől kivenni a gyeplőt, aki egyszer hozzászólt az irányításhoz!

lőt, aki egyszer hozzászólt az irányításhoz!

És a család, a gyerekek, a háztartás vajjon nem érzik meg a gazdasági hiányt? Nem. Mert az az asszony, aki képes volt egyedül is megállni a helyét, a hitves hazatérével segítségülre talált és a megosztott felelősséggel végzett munka szinte könnyűnek tűnik az eddigi magányos erőfeszítés után. A gyerekek is jól járnak. Kettő keresnek a családban és az apa és anya keresetéből könnyebben futja tandíjra, könyvekre. Nem kell idő előtt munkába menniük az ifjú testnek, tanulhat az ifjú szellem, mert kettő gondoskodik róla. A családok gazdasági helyzete feljavult. A gyári ellátószervek előnyeiket kettőn élvezik. A gazdasági helyzet feljavulása magával hozza, hogy újságokra, könyvekre is költöhetnek és a nyári idők nem megeddőtérferével, kocsmázással töltik el. Olvasnak, művelődnek. Érdeklődnek az általános politikai helyzet, tiszta képet alkotnak maguknak a nagy világesemények felől, megértik és helyesen ítélik meg saját társadalmi helyzetüket. Ez pedig azt eredményezi, hogy nem válnak többé hátrahagyott maradványok az eszközök, hanem nőtt a szemmel, időzőn mérlegetés alapján döntik el, mi válhat kárultra és mi hasznukra.

A háború után is továbbfolytatott asszonyi munka tehát nem csak a családoknak, nem csak a háborus romokból visszépülő országnak, hanem végső soron az egész népi életük megerősítésének is hasznára válik.

PROHÁSZKA ELVIRA

I. Moftu
Női- és férfidivatáruháza
v.v.
Arad, Pia Avram Iancu

— UJ NEMI MEGBETEGEDESEK BEJELENTÉSE. Az aradi poliklinika rendelkező felhívja mindazokat a hatósági és magánorvosokat, akik a nemi megbetegedésekre vonatkozó havi kimutatást még nem terjesztették be, hogy azt sürgősen juttassák el a poliklinikára a 7. számú szobába. Uj esetnek csak a most megállapított és még számon nem tartott megbetegedés minősítendő. A rendelkezés be nem tartása büntető intézkedéseket von maga után.

„Stofatec”
STRADA ALEXANDRI 1.
Finom szövetek

— SZERB VALLÁSOS ÜNNEPEK
Egész napot betöltő, szép templomi ünnepség színhelye volt a gáji szerb templom és udvara. A szerbek hagyományos „hran” ünnepségén (a templom védőszentjének ünnepe) megjelent Palincs Ioan polgármester, Ioanas és Sabau al polgármester, valamint Crasnic Eugen városi vezértitkár is. Ismétléstelenül érdekes népi szokások bemutatása, sportesemények, reggelig tartó tánc tette mindenki számára élménnyé az ünnepséget.

„Pharmadepot”
gyógyszeráru
nagykereskedés
ARAD
Piața Mihai Viteazul 1.
Telefon: 14-18.

— FELHÍVÁS. Felhívjuk az összes hadi rokkantakat és özvegyeket, valamint a bombakárosultakat, hogy augusztus 23-án reggel 8 órakor jelenjenek meg a Népvédelem központjában, Mária királyné-út 8 szám alatt, hogy résztvegyenek az ünnepségeken.

Moszkva a szovjetellenes földközvetleni tömbről

MOSZKVA. A moszkvai rádió hírmagyarázója a párisi érkezőkkel kapcsolatban hosszasan foglalkozott a görög reakcióval. Megállapítja, hogy a külföldi támogatást élvező görög militaristák sajtóhadjárata indította Albánia Bulgária és Jugoszlávia ellen. A görög reakció beleilleszkedik abba a szovjetellenes földközvetleni tömbbe — mondotta a hírmagyarázó — amely Spanyolországtól Görögorszáig terjed. Ez a terjeszkedő görög politika szorosan egybefonódik a reakciós belpolitikával. A kormány megfeszítette a görög munkásságot legelőmőbb jogától és ezzel kiválta az egész világ munkásságának felháborodását.

„BIRAD” Az aradi Magántisztviselők Szindikátusának adminisztrációs irodája
A R A D
Bul. Reg. Maria 10
Etajul II.
Telefon 16-55.

Kérjen díjtalan ízmertetést a „BIRAD”
Az aradi Magántisztviselők Szindikátusának adminisztrációs irodájától
A R A D
Bulevardul Regina Maria No 10
Etajul II.

Mérsékelt havi díjért könyvel levelez, számláz, kalkulál, ajánlatokat és költségvetéseket szerkeszt
Kitölti: alkalmazotti adókönyveket (Stat), adóvallomásokat, forgalmi könyveket (Cifra), fordít, másol.
Beüzemelt az: adókat, illetékeket, betegségélyzői járulékokat, forgalmi adókat.
Tanácsot ad: bank és biztosítási ügyekben, kereskedelmi és ipari kérdésekben
Értesít lelelt: Törvényekről, rendeletekről, árlejtésekről, munkavállalási lehetőségekről
Jogi osztály.

Hammer Vilmos és fia
A R A D
PIAȚA AVRAM IANCU 5-6
Telefon: 30-21.
Kerékpár és varrógépüzlet

Ora, ékszer, látszer
legelőnyösebben beszerezhető
Gartner József
Órás, ékszerész és optikusnál
Avram Iancu-ter 1. sz.
Tört aranyat, ezüstöt
magas áron veszek
és becserelek.

érthetetlennek tetsző dolgot megmagyarázni:

1. Aradon akkor is volt már mint egy 3-4000 elvű szociálista szervezett munkás és ebből kikerült volna legalább 800 szavazó. Hogy Pelczéder Agoston mégis csak 10 szavazatot kapott, annak egyetlen oka, hogy a munkásoktól erőszakkal megvonták a szavazati jogot.

2. A szavazók fele állami és városi, tehát köztisztviselő. Ezek mind rettegtek az elhelyezéstől és egyéb megtorlástól, tehát kénytelenek voltak Tiszára szavazni.

3. Sok nyomorult szerencsétlen ember életében nem látott még egy csomóban ezer vagy ötszáz koronát. (Mai összehasonlításban 25-50 Napoleon arany.) Ilyen vagyonért könnyen megtántorodik a jellem és a lelkiismeret elalszik. Legrosszabbul jártak, akik késő

délutánra halogatták a szavazást. Ezek csak száz koronát kaptak, mert akkor Tisza már erősen vezetett és megválasztását biztosra vették.

Barabásra csak a senkitől nem függő kisiparosok és szabadfoglalkozásúak szavaztak. A románság nagy része tartózkodott a szavazástól, néhányan Barabásra, néhányan pedig Tiszára szavaztak.

A párt nem volt haláttan

Hogy mennyi pénzbe, mégpedig első világháború előtti jó pénzbe került a hírhedt aradi választás, az sorsa nem derült ki. Viszont Tisza „megtörölte” az apján esett sérelmet, Barabást pedig Gyomán választották meg. Választás után került sor a jutalom kiosztására.

A főkorotások udvari tancsost és királyi tancsosi méltóságot kaptak, mások a Ferenc József-rend közép vagy kiskeresztjét tűzhatték kabátjuk gomblyukába,

mégint mások magyar nemesi előnévhez jutottak, volt, akinek szolgálatait közjegyzői állással jutalmazták, a kisebbek jó állásba jutottak, esetleg zseiros állami bérletet nyertek el, vagy feljebb mentek a hivatalnoki ranglistán. Tisza István nem volt haláttan. A Barabásra szavazókat pedig elhelyezték, nyugdíjazták, féltrelettek.

Négy év múlva kitört a világháború és ebben a nagy viharban a régi Magyarországnak, a Tisza Istvánok által kormányzott „uri Magyarország”-nak össze kellett roppannia.

Kinevezések az aradi bírői karban

A Hivatalos Közlöny legutóbbi számában az aradi bírői kar több tagjának előléptetése közli. Régi törvényszéki beosztásuk megtartásával Suluțiu Sterea Octavian dr. és Ursulescu Constantin törvényszéki elnököket, Precup Sabiu, Horga Adam, Clorapciu Ludovic, Popovici Nicolae, Murgescu Virgil törvényszéki bírakat, az ügyészségét Lesan I. Dumitru és Dobosi Victor főügyészt, a járásbíróskodó Cartis Ioan, Berov Ioan, Perva Petrel táblabírókká, míg Moșescu Ioan főügyészt régi beosztásának megtartásával továbbá Spornico Liviu törvényszéki bírót, Banciu Alexandru vizsgálóbíró és Bulcor Nicolae munkabírók törvényszéki elnökké nevezték ki.

Motorkerékpárok javítását és karbantartását vállalja

Schäffer Ferencz

Episc. Radu 19

— A RUHAZATI MUNKÁSOK SZAKSZERVEZETE értesíti tagjait, hogy augusztus 23-án reggel 8 órakor találkozás a szabó coopera tivában. A felvonulás után ugyan ott ebéd, utána tánc. Érdeklődők ma délután 6 óráig jelentkezzenek a szabó szakszervezetben.

Lőwy József

Bejárat A R A D, Mărășești 2.

Episcopiei oldalon.

aranyműves-ékszerész

Veszek tört aranyat és ezüstöt.

Ékszerésmunkák pontos vállalása!

Reisz József

TELEFON: 19-02.

József

villanyszerelő műhelye

Arad,

Dr. Joan Petran u. 4.

HAMPEL

FÉRFISZABÓ

Strada Alexandri 5. sz.

Clemens

cukrászda

Bulev. Regina Maria 8

Seregszemle az ITA munkásirói felett

Aki nap mint nap a tömegek között jár, aki ismeri és megérti problémáikat és szerető kézzel nyúl e problémákhoz, annak megnyílik a munkás szíve és ontja elébe tehetségének kincseit. Kimeríthetetlen forrás a munkástehetség, csak belekontárkodni nem szabad, csak engedni kell, hadd áradjon szabadon és türelmes, óvatos kézzel kell irányítani, sohasem erőszakkal.

Mikor az ITA textilgyárban nyolc hónappal ezelőtt új lendületet vett a gyári falujságok szervezése és irányítása, összesen csak öt vagy hat falujság működött az üzemekben a kultúrhiboztatás irányításával. A Roscher szövődésben egy fiatal szövődő, Schneiderné Sisa Mária volt a falujság felelőse. Eredeti, önálló tehetség, aki nemcsak cikkeket írt és szép verseket, hanem ösztönös megérzéssel szerkesztette az országunkban még újdonság számba menő falujságot és bizonyos fokig irányította munkatársait. Ádám Ilona falusi származású munkásnő, aki egy versenyen akkor már díjat nyert egy cikkével és feltűnt egyéni, harcoss írásaival, valamint Tóth Gábor régi munkás harcoss és író dolgozott még sokat és értékesítő a falujságnak. Ugyancsak itt dolgoztak Krausz Maximilian szövőmester, valamint Jordanov Viktoria és Bökös Mária szövődők. Egy fiatal szövőmunkás: Ilca Dumitru ontotta a primitív vonalvezetésű és színhatású, mégis ultramodern stílusú, plakátszerű rajzokat. Cikkeket, verseket is írt. Ez a pár munkásból álló közület volt a gyökere annak a terebélynek, mely ma elágazik az ITA gyárban és erős, mezdönthetetlen törzse a munkáskultúrának. Rövidebb-hosszabb kihagyással és ellanyhúlással szinte tökéletesen árad az akarat a munkástömegekből, hogy megteremtse saját kultúráját. A falujságok a szervezési munka után egyre-másra szaporodtak és ezzel párhuzamosan nőtt az üzemekben a kultúráren dolgozni kívánó munkatársak száma.

Ma tízenöt rendszeresen működő falujság jelenik meg az ITA-ban, hatvanegy író dolgozik, akik közül negy-

ven aktív részt vesz az augusztus 23-iki jegyében elindított falujság és sajtótudósítói versenyen, amely az Astra és ITA gyárak között indult. Ezzel a negyven munkásiróval 210 százzal haladta túl az ITA a három héttel ezelőtt vállalt kötelezettséget és az aktív írók között nem egy az igazi tehetség. Sisa Mária és Kokavai Teri verseit nemrég a rádióban olvasták fel és méltatták, Ferenczi Eszterével együtt, Bocsi Lukrécia és Schwarz Lajos tehetséges cikkrók, Krausz Maximilian politikai cikkeivel tűnik ki, ugyanígy Méhes József asztalos, akinek az Igazság közölte cikkei. Egészen bizonyos, hogy rövidesen feltűnik két fiatal munkásíró: Nagy János kőműves és Nagy Lajos fonópai munkás, aki nemrég élete kockáztaival mentette meg az égő szovjet gyapotot és Petőfi stílusában, eredeti humorú és lírai áradású verseket írt. Vértelű riport-tehetségek Izsák Lajos gépész és Reicher Ernő, akik amugok találják meg témáikat és önállóan, könnyen és eredetien dolgozzák fel. Az újabbak között sokat ígérő tehetségek a talpraesett, érettségű Rácz Hermína fonópai munkásnő, Petrás Jolán, Czoborné, aki némétül írt, Ackermanné, Feketéns Kissné, Dóka József, Martonossy és Kiss János, aki valóságos fölényes tudással politizálja meg és dolgozza fel témáit. Bizonyos, hogy Bota János, Bodnár Anna és Ungurean Kornél rövidesen írói karriert csinálnak. Még Sandulescuné, Czirmerné, Mihacs, Francesco Marlin, Viderok, Szőke és a többi munkásíró csak említeni lehet meg tehetségét a gyakorlatban. Francesco egyébként kész festő és plakátrajzoló, valamint Dragos is ezen a téren tűnik ki. Az ITA íróitól cikkeket és verseket közölték már az Igazság, a Jövő, a Patriótul, a Luptatorul, a Scanteia és más újságok. Az ITA falujság szerkesztőség brosurát készíti kiadni eddig megjelent legjobb cikkeiből és kiállítás tervet rajzolóknak műveiből. Ere a munkás-művész gárdára napilapot, folyóiratot, könyvkiadóházaikat és sorozatos képzőművészeti kiállításokat lehet alapítani.

„Coloniale“

Tufan & Co. S. I. N. C.

U J A R A D

Fűszer, gyarmatáru, festék és vegyészeti cikkek nagybani eladása. Telefon: 21-82.

MOȘCULA GYÁRTÓ
Tervezőirodája

ARAD,
Brătianu U. 9.

— DEMOKRATA NŐK KADERISKOLÁJÁNAK SIKERE. Unnepélyos keretek között vizsgálta le a demokráta nők szövetségének kaderiskolájából az első csoport. Ez a csoport fáradtságos és időt nem kímélve tanult, hogy az-an majd részvevői maguk tényszerű női népszerűségeket azokra a jogokra, amelyeket csak most adott meg a demokrácia a nőknek. Nagy jelentőségű a női szervező és felvilágosító munka, hiszen ők jelentik az ország népességének többségét. A vizsgálatok mind a 25 vizsgázótól, hibátlan válaszokat kaptak. A különböző női szervezetek megbízóitai elégedetten vették tudomásul, hogy valamennyi jelelt sikerrel tette le a vizsgát és Varjas Adél, a demokráta nők nevében megköszönve az előadók fáradtságát s ezzel a vizsga véget ért.

HONIG SÁNDOR
TEXTILÁRUHAZA

ARAD

Ferdinand király ut 9.

Irodaszerek

j á t é k o k

hangjegyek

vagy választéka

„ARDEALUL“
Sándor Ferenc könyvkereskedése
A prefektúrával szemben

GYORSKÉPEK

ANGELO-nál

EMINESCU 24-26. 57

Augusztus 23 a tűzvonalban

Írta: Fáskert György

Már négy napja tombolt az orosz offenzíva a moldvai front egész hosszában. Az orosz társaság pergőüzében a hónapok megfeszített munkájával kiépített védelmi vonalak, amelyeknek jeladata lett volna, hogy mellükkel fedezzék a német háborús gépezet szivét. A Prahova-völgy petróleumvidékét, összeomlottak, mint a kártyavár. A vörös páncélosok és a lovaság nyomában előnyomuló orosz gyalogság már csak hullákat és őrtáncokat talált a betonbunkerekben. Augusztus 21-re megszűnt a front egységes vonala. A Pascard-lászló-Drageszer vonalon összevonott német seregek teljes felbomlásban futottak, vagy tehefellenül vergődtek a Vörös Hadsereg hátkében. Csak az nem futott már, akinek minden útja el volt vágva.

Emberek hulláma

Augusztus 21-én, elvesztve egységemet, amelyet a Vörös Légiflóták bombázása szétszórta, bujtam keresztül a német front tűzvonalán és értem el a Yaslui-Barlad országútat, amely a bomlott futás megállás, fák és akadály nélkül folyt. Az út közepét eszeveszetten vágató német teherautók, tiszt luxuskocsik, motorkerékpárok és lovasok foglalták el. A két szélén gyalogosok és rekvíráló parasztszekerök övönlőttek, keservesen kerülgetve az út szélére vonlatot, szélbomlást, autóracsok. Tankok és motorizált fegyverek menekültek őrtáncban. Az úton szétszórva milliók érték hevertek, vadon, új automatikus fegyverekből és mákkupak formájú, frissen zománcozott német rohamsisakból kezdve, finom fűszert köpenyeken, bőrtáskák borítóló felszereléseken, fényképezőgépeken és tejkonzerven át egészen a masszív nyeregumi teherautókerékig. Akinek van türelme és idege, az meggazdagodik itt. De senki mást nem gondolt, mint a pusztát elterészt.

Késő este az országúton két „Badogliokatonával” — így becéztük a bűntudatoszaga helyezett kisebbségi munkaszolgálatosokat, akiket a hadvezetés az olasz hadsereg „azuri” egyenruhájába öltöztetett — felugrottunk egy szénás szekérre, amely a hadsereg egyik szétzilált szállítószlopához tartozott. Az öreg, szakállas, mezítlábos néplököl, aki a bakon ült, megpróbált titakozni, de az orra alá tartott fegyverek meggyőzték, hogy bajtársi kötelessége segítségünkre lenni a menekülésben. Befűrtük magunkat az illatos szénába és a kétnapi éjszakai megfeszített éhezéssel egybekötött meneteleléstől kifáradt testből, a pergő út és a bombázás borzalmaitól kimerült lélekkel mély álomba merültünk.

Éjfél felé felrázott a kocsis. „Repülőgépek!” Levettük magunkat az országút árkába, behújva egy bokor alá. Valahol fenn a magasban álmosan döngöcsélt a gép. Aztán leeresztett egy „Sztálin-gyertyát”. A fehér rakéta lassan csüngött a fejünk felett, nappali világosságot árasztva az útra. Visszafojtott lélekzettel feküdtünk a földön, hiszen a legkisebb mozdulat is elárulhatná a repülőgépeknek. Azán tovább döcögöttünk a szekéren Barlad felé. Így virradt ránk 1944 augusztus 23-ának reggelen a Barlad előtti szőlőkertek és dijnnyeföldek között.

Az országúton fülszékkel összehangzott a motorizálás. A lövegek fejszivódtak az éjszakai párával. Már csak a német motorizált elővédék vonultak vissza rendetlen futással. Teherautók, tankok, motoros rohamágyúk, közben egy-egy fűszert személykocsi. Közvetlen a fejünk felett — hogy otromba testük színe a fák leveleit sűrítse — négy német hátmotoros

Gigant vágatót lasi felé és vissza. A jasi fronton bekerített német egységek maradványait próbálták meníteni. Néha aietve vágatót: vejük szembe egy-két kis tank, egy-egy „Ferdinand” rohamágyú, meg egy-egy lovasszázad. Az „újonnan szervezés alatti elő” német front elővédejei, amelyeknek késleltetnie kellett volna Tolbuohin tábornagy negyedik ukrán frontjának fergeleges előnyomulását az

ország szíve felé.

Délután 10 óra tájban megállunk, erejük fogyán lévő lovainkat itatni. A távolból már látszottak Barlad sárga tornyai. Az öreg mezítlábos katona rémültől szürke arccal jött vissza az útól: „Itt az orosz a nyakunkon — mondta — én jobbra vezetem az utat, Marasesti felé. Menjétek istenhírével, amerre akartok...”

Az orosz ügyük tűzében

Igy értem be, feltérkenkeltő tájban, gyalogszerrel, Barladra. A város első háza előtt, jombokkal álcázva, két „Tigris” állott az út két szélén. Ágyútornyaik ferdén az országútra irányultak. Az európaias külsejű, szépen rendezett város nagyon megviselték a bombázások. Az egyik középület épen maradt tornyán, söld lombokba csavarva, két hatona állott, messze látóval kémelve az eget. A várost majd azélvélés a motorizálás. A városban belül teljes volt a futás. Kocsik, szekerek, lovasok, gyalogosok áradtak a tecuci úton. Katonák és civilek, németek és románok, egymás begyén-hátán. A külvárosi házakban és a Barlad körüli dombok hevenyészett állásában még állt a front, a front háta azonban már teljesen felbomlott. Tizenkét óra felé a motorizálás még hevesebbé vált és erős robbanások hallatszóttak közvetlen közelről. „Légítámasztás!” — gondoltam.

Minden eshetőségre készen belehasaltam az egyik tres telken álló fűszert autóállásba. De az ucca katonai forgalmát cseppet sem zavarták a mind sürűbbé váló robbanások. Láttam egy német szakaszt, amely ép az autóállás mellett vonul fel fegyver nélkül, csákkakkal, nyugodtan beszélgetve, elgarettázva. Végre egy arra menekülő román hegyivadász felvilágosított megérkeztek az orosz tankok és jövők Barladra. Innen motorizálás és a robbanások.

Beleéletem magam a menekülő embertömegek sodrásába. Felugrottam az

egyik katonákkal tett vágató szekérre. De csak az állomásig jutottam. Ott egy hegyivadász altiszt lelökött a kocsirol. Gyalogosan folytattam a menekülést. Az állomás mögött hosszú árok szűdött, amely tele volt menekülő német katonákkal. Alighogy beértem az árokba, az árok tulsó szájánál, nem egészen egy kilométer távolságra tőlünk, megjelent egy orosz rohamágyú, amely azonnal tüzet nyitott ránk. Az oroszok ugyanis megkerültek a várost és a könnyű páncélos roham alakulatok most már déli irányból is támadtak. Eldobáltunk felszerelésünket és a rohamágyú tüze alatt kimászunk az árokból.

Nyílt mezőre értünk. Fejünk felett nyávogtak a srámpellek. Ameddig a szem ellátott, mindenütt menekülő német katonák, köztük itt-ott egy román. Az oroszok erősítették tüzfűket az állomás és a pályaudvari berendezések ellen. Lehetetlené vált átvérődni a zárótűzön. Behútam egy beton kanálisnyílásba és reméltem, hogy a város minél hamarabb elesik.

Közben ugylátszik a Vörös Hadsereg zöme is megérkezett a város alá, mert hamarosan megszólalt az egész zenekar: a legnehezebb kaliberű ostromágyuktól a gyalogsági aknavetőkhig. A vörös repülők bombázták a város katonai célpontjait. A tűzvérségi tűz eltoldott ugyan a pályaudvar környékéről, de a repülőgépek miatt nem volt tanácsos mekkisérteni a menekülést. Végre, délután öt óra felé erősen

befelhősödött, majd cseperegni kezdett az eső. A repülőgépek erre visszavonultak. Én is kimásztam rejtékhelyemről, hogy tovább fuszak Tecuci felé. A mező tele volt eldobált fegyverekkel, degeszre tömött hátizsákokkal, katonai takarókkal, löszrel, kézigránátokkal. Egy erősen lepadt kis patakon kellett átkelnem. Itt találkoztam egy elegáns, fiatal SS-ezredessel és több tiszttel. Menekültök. Átkelünk a patakon és kiértünk a tecucii országútra. Az eső teljes erővel eleredt. Az útközvet hangjai mind inkább mögöttem maradtak. Az uton szétszórtva teljes német egyenruhaktárcsák hevertek. A felbomlás még mindig, mélyen a front hátába is elhatolt.

Utólértem egy fedett kocsit, amely egyenletes trappban gyurta a sarat. A kocsiiban a kocsiiban kívül egy fiatal, frissen borotvált, szomorú katona ült. Finom anyagból készült egyenruháján nem volt rangjelzés. Mint utóbb kiderült, ő mester volt, de a maga részéről leszámolt már a „bolsevista” győzelemmel és azt hitte, ha ellenőzi rangját, olcsóbban szabadul. Mint később láttam, a tisztek parancsai is eltüntették az északi frontzónában rangjelzéseiket.

Tüzet szüntess I...

Mögöttünk hirtelen elhallgatott a fegyverdörgés, mintha csak elválták volna. „Barlad elesett...” — gondoltuk. A lovak, amelyek megszokták nélkül jöttek Iasitól ideig, nagyon rossz állapotban voltak, gondolni sem lehetett arra, hogy ügetésre fogjuk őket. Leszámloltunk a fogságbaeséssel.

Késő éjszaka elállt az eső. Kiderült. A távolban Barlad vörös lánggal égett. De egyetlen lövés, egyetlen robbanás sem hallatszott. Éjfél felé megállunk egy csaknem teljesen lakatlan faluban. A lovak nem bírták már tovább a húzást. Talán két óra lehetett, mikor egy orosz gép repült el felettünk. Ledobott egy rakétát és eltávozott. Hatalomban továbbállunk Tecuci felé. Szénnyári reggel volt. Az eső felüldítette az aszálysuította tájat. Semhol, semmi harci zaj. Nem értettük a dolgot. Két eshetőséggel számoltunk: vagy elfoglalták az oroszok Barladot, vagy sem. Ha elfoglalták, már rég, még az éjszaka folyamán fogásba kellett volna esnünk. Ha nem foglalták el, akkor meg miért nem lövik...?

Éppen csak arról nem álmodtunk, ami valójában történt. De hiszen ott a pergőtűz poklában, ahonnan néhány órával előbb menekültünk, a fegyverszünet, a béke: álom volt. Vagy még annyit sem: pusztán agyrem. Ki is gondolhatta volna, hogy a Vörös Hadsereg a román kormány pusztá kérélmére, be nem vártva a fegyverszünet megkötését, vagy akár csak a tárgyalások felvételét, azonnal „tüzet szüntess”-t vezényel csapatainak. Amikor a németek franciaországi hadjáratauk során például a fegyverszünet életbelépéséig, tehát huszonegy órával a fegyverszünet megkötéséig, még folytatták az offenzívájukat, az emberi életet pusztítva még el, minden cél nélkül, pusztán a pusztítás és a gyilkolás örömeért.

A dicsőséges Vörös Hadsereg azonban, a béke és a szabadság hadserege, nem várakozott a formalitások betöltésére. Azonnal, minden idővesztés nélkül, minden biztosíték nélkül azonnal megadta ellenségének a békét, amint az kérte.

*
A mi számunkra, frontkatonák számára ez: a csata közepén elnémuló orosz fegyverek, adták hírül a történelmi sorsfordulatot, augusztus huszonegyedikét, a demokratikus Románia megszületését. Éppen csak mi nem voltunk képesek kiolvasni a front elnémulásából felénk esengő magasztos üzenetet...

Flora
Lermoult
Malaga
rövidesen forgalomba kerül

FLORA rum és likörgyár r.l.
ARAD

Magyar ifjak!
Vegyetek részt az MNSz.
Ifjuságának demokratikus harcában

Jön! A toroczkói menyasszony. csak a Royal mozibal

Gyermek-kocsik
Bébéáruk
BRENNER-nél
Színházzal szemben.

Stidlarat
S. SCHWARTZ és D. TEUERHOLZ
üvegáru engros
eladása
Iroda: Eminescu 8. Raktár; Reg.
Ferdinand 40. és Bul. Carol 20.
Telefon 16-64.

Malomkövek
Darálókövek ké-
szén és rende-
lésre. Buza- és
rizshántoló köpenyek öntése.
Malomszíták, csapágyfém rak-
táron.
Gombár Iosif
ARAD, Piața Mihai Viteazul 16.

Industria
Forestieră
„Bihoreana” S. A.
fűrészgyár
parkettagyár
BOCSIG - ARAD
TELEFON 28-25.

Vészi
Tibor
fényképezési
és optikai
szaküzlete
Arad, str. Alexandri 1.

Hönig Frigyes
harang és fémöntőde
Strada Baritiu 10, Alapitva: 1840.

Divatos cipők
legszebb kivitelben
Bistriczer
Zoltán
üzletében szerezhetők be
Arad, str. Iosif Vulcan 1

KISS SÁNDOR
női divatterme

ARAD,
Strada Eminescu Nr. 10.

OPPENHEIMER
RUDOLF UTÓDA
Sör, pálinka-lerakat és jég-
gyár
ARAD, Strada Eminescu 15

ALDECO
Mindenki az ALDECO bútortüzetben
Arad, Bul. Reg. mar. a 19. az udvarban)
vásárol gyermekágyat és hajlított bútort
?? MIÉRT ??
Vegyen **Ön is** Majd megtudja!
A világhírű Thonet Mundus-Borlova
gyár bármilyen produktumára rende-
lést veszünk

Weisz Ignác
bőröndös és
dizsműtáru műterme
Arad, str. Brătianu 2.

BUSCHI EMIL
órás és
ékszerész

Arad, str. Brătianu 2.

A LEGMODERNEBB
ezüsttálcák és dísz tárgyak
a legjobb kivitelben
Vágási József ezüst és ékszeráru üzemében Arad
Vicentiu Babes 24. :-: Telefon 31-55

Mit vegyek fel? Fick kelmefestővel az összeköl-
telést, ki a ruháimat átlessi és
kiszítja Felvételi üzlet: Bulevardul Regele Ferdinand Nr. 17. — Felép
Strada Baritiu Nr. 14. Lutheránus templommal szemben

Altwater
Gessler
Arad
Belea Miron Bd. Carol 14

PERFECT FEIBUSZ TIBOR Irógépek-
töltőtollak,
kerékpárok szakszerű javítása, vétele és el-
adása. Bd. Reg Maria 15, az udvarban. Minorita templommal szemben, Verboș ház.

Markovits
Károly
kelmefestő „
vegytisztító
üzeme
Arad, str. Duca 7.

R
A
P
I
D
FALATOZO
Tulajdonos:
Ruja Péter
Strada Alexandri 1.
Kifűnő italok!

„Sylvania”
cukorka és
gyölmölcsiz gyár
Arad,
str. Tudor Vladimirescu 10/a

ORIENT
bizományi üzlet
Bratlanu ucca 2-4 sz.
Megbizóim részére veszek, eladok,
közvetitek szőnyeget, bútort, porcel-
lánt, dísz tárgyat, ezüstöt stb. Meg-
hívásra nézhez megyek.

INRACO
S. I. N. C.
Prop. HENDRIK H. HELLMANN
& JOSIF HARTMANN
ARAD
Str. Eminescu 3. Telefon 17-70
ORIL S. A. Bucuresti 60/10
Szállítunk: Kisiparosok részére
géptisztító rongyot, polírozó ron-
gyot, textilmaradékot olcsón.

Berkovits Ferenc
aranyműves és ékszerész
Bratlanu 2-4.
Aranyékszer tárgyak legol-
csóbban. Főrt aranyat, ezüstöt
veszek és becserelek.

Baranyi
Ferenc
férfiszabó
Arad,
Bratlanu u. 17. sz.

„Aria”
bőrdizsműves szalon
LEGKIVÁLÓBB MODELLEK!
Arad, Brătianu 13.
Főpostával szemben

Irógép,
számológép, töltőtoll
szakszerű javítása gyorsan és pontos-
san készíti „TRIUMPH” cégne! Arad
Str. Eminescu 14. — Telefon 27-86

ALBU
SIMION
HARISNYAGYAR
Gyárt: Műhelyem női harisnyákat
ARAD
STRADA ECOUL Nr. 10-a
TELEFON: 10-04

Kauser G. Kálmán
hangszerkészítő
és javító-üzem
Arad, Piața Plevnei Nr 4.

A békekonferencia miatt decemberre halasztják az Egyesült Nemzetek közgyűlését

A magyar kormány a csehszlovákiai magyarok jogi helyzetének rendezését kívánja. Albánia három és fél milliárd aranyfrank kártérítést követel Olaszországtól

PARIS. A világpolitikát a békekonferencia elhalasztásának vagy folytatásának kérdése foglalkoztatja. Ezzel kapcsolatban már több vélemény hangzott el és általában a felelős politikusok a békekonferencia folytatása mellett foglaltak állást.

Molotov a Szovjetunió külügyminisztere hivatalosan ismertette álláspontját és a béketárgyalások továbbfolytatása mellett tört lándzsát.

Molotov szovjet külügyminiszter felkérte Trygve Liest az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkárát,

hogy az UNO szeptember 23-ra kitűzött közgyűlését december végére halasszák el.

Az olasz békeszerződés tervezetével foglalkozó bizottság tanulmányozta Olaszország emlékiratát. Az olasz emlékirat kérte, hogy ismerjék el Olaszország társadalmi szerepét. Az olasz emlékirat ezután annak az álláspontnak elfogadását kérte, amely szerint az olaszországi fasizmus elsősorban a belső ellenállás következtében omlott össze.

A bizottság mindkét olasz elterjesztést egyhangúlag elvetette.

Csehszlovák emlékirat a magyar békeszerződés ügyében

A magyar békeszerződés tervezetével foglalkozó területi és politikai bizottság elé terjesztették a csehszlovák emlékiratot, amely két pontot tartalmaz: 1. A Szlovákiában élő magyar kisebbségek helyzetének végleges rendezése. 2. Csehszlovák területi igények. Pozsonnyal szemben a Duna déli partján.

A bukaresti rádió magyarnyelvű hírszolgálat közölte, hogy Gyöngyösi János magyar külügyminiszter egy amerikai hírszolgálati iroda munkatársa előtt nyilatkozott a csehszlovák delegáció megállapításával kapcsolatban.

Gyöngyösi János magyar külügyminiszter kijelentette, hogy Csehszlovákiával szemben a ma-

gyar kormánynak minosenek területi igényei, csupán azt kívánja, hogy a Csehszlovákiában élő magyar kisebbségek jogi helyzetét rendezzék.

BUDAPEST. A Magyar Távirati Iroda különtudósítója jelenti Párisból: A magyar békeküldöttség élénk diplomáciai tevékenységet fejt ki a francia fővárosban. Gyöngyösi János külügyminisztert Byrnes az USA külügyminisztere és Molotov szovjet külügyminiszter fogadták. Molotov külügyminiszterrel tett látogatása előtt Gyöngyösi János megbeszélést folytatott Puskin budapesti szovjet nagykövettel.

„Caldaris nem szolgálja a megbékélést...”

PARIS. A békekonferencia tegnapi plenáris ülésén először jelent meg Bevin angol külügyminiszter, aki ezen a gyűlésen az elnöki tisztet töltötte be. A plenáris ülés először Albánia megbízottjának felszólalását hallgatta meg, aki kijelentette, hogy az Albániában élő görög kisebbség együtt harcolt az albánokkal az ország felszabadításáért és teljes állampolgári jogokat élvez, ugyanakkor a görögországi albán kisebbséget üldözik. Ezeket mondta:

„Azul, hogy Caldaris görög miniszterelnök albán területeket követel, nem szolgálja a megbékélést.”

Olaszországtól Albánia 3 és fél milliárd aranyfrank kártérítést követel. Ezuán Mexicó kiküldötte szólalt fel és

kormányára nevében kérte, hogy a békekonferencia minden nemzet számára igazságos békét hozzon.

PARIS. A békekonferencia tegnapi plenáris ülésén, úgy délelőtt, mint délután meghallgatták Albánia, Mexicó, Kuba, Irán és Perzsa képviselőinek felszólalását — jelenti az angol rádió magyarnyelvű hírszolgálat. A mai ülésen a felszólalásokkal foglalkozik a békekonferencia. Tekintettel arra, hogy a plenáris ülésen a kiküldöttek teljes számban megjelentek, a bizottságok nem tartottak ülést a tegnapi nap folyamán.

SZÓFIA. A bolgár frók szövetségi kiáltvánnyal fordult a világ közvéleményéhez, amelyben kérték, hogy támogassák a bolgár területi igényeket.

Tito tábornagy szemtanúja volt az egyik amerikai repülőgép területsértésének

Az USA viszontváddal felelt a jugoszláv jegyzékre

WASHINGTON. Az USA kormánya elküldötte válaszigyzékét arra a jugoszláv jegyzékre, amely — mint ismeretes — megállapította, hogy az USA légihaderejéhez tartozó gépek szerzetosan megsértették a jugoszláv felfüggetlenségét és több-ször átrepültek Jugoszlávia felett. Az USA válaszigyzék azzal fenyegetőzik, hogy a felmerült nézeteltérések miatt kessz hívják az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsát.

PARIS. Byrnes, az USA külgy-

minisztere tárgyalásokat folytatott Kardely jugoszláv főmegbízottal, a kivel az Egyesült Államok és Jugoszlávia között történt jegyzékváltásról és az erre alapul szolgáló eseményekről tárgyalt. Erről különben Byrnes távbeszélőn tett jelentést Truman elnöknek.

Párisba érkezett jelentések szerint Tito tábornagy nyilatkozott és elmondotta, hogy szemtanúja volt az egyik USA repülőgép hétfőn történt leszállásának.

Az USA gép a felszólításra nem akart leszállni, nem teljesítette az erre vonatkozó felszólításokat. Hangsúlyozta a tábornagy, hogy az USA gépek kedvező időben is átrepültek jugoszláv terület felett.

Egyiptom ragaszkodik az angol csapatok teljes kivonulásához

LONDON. Az egyiptomi kormány szerda reggel közölte, hogy visszautasította az érvényben lévő egyiptomi—angol szerződés felülvizsgálatával kapcsolatosan előterjesztett javaslatokat. A kairói közlemény hangsúlyozza, hogy angol részről olyan szövegeket és magyarázatokat kaptak, amelyek nem képezhetik új megállapodás alapját. Így Egyiptom kormánya ragaszkodik az 1946 augusztus elsején jegyzék és kísérő szöveg tudomásulvételéhez, amely a jelenlegi szerződéses viszony megszüntetésére és az angol csapatok kivonulására vonatkozik. Ennek ellenére a tárgyalások útja még nyitva áll.

„ARDEALUL”

éjterem

az utazó közönség

találkozó helye. :-:

ARAD,

Reg. Mama Elena 21.

Az angol csapatok teljesen körülvették Tel-Avivot

LONDON. Az angol csapatok éjszakai katonai hadmozdulatokat hajtottak végre Palesztinában. Tel-Aviv és négy más palesztinai helység körülvétele befejeződött. Megérkezett Palesztinába az Olaszországban állomásozott brit légi hadosztály első egysége.

A palesztinai brit hadosztagok Tel-Aviv-

Augusztus 23
hetében

az USIC keretébe tartozó
kereskedők 5 százalékos
kedvezményt adnak vevőiknek

Fokozódott a görög kormány demokrátaellenes terrorja

ATHEN. A közelgő görög népszavazás miatt a kormány terrorja fokozódik a demokrátkus pártokkal szemben. A kommunista pár hivatalos helyiségében rendezte razziait követ, Letartóztaták a szovjet-görög árszaság elnökét.

Az angol bíróság, amely megfigyelőként részvesz a szeptember elsején kezdődő népszavazásban, megérkezett Athénbe.

Ellítették a „Sarmisegetuza” légióista terror-szervezet tagjait

BUKAREST. A fővárosi katonai törvényszék negyedik osztálya Petrescu ezredes elnökletével most hirdotett ítéletet a „Sarmisegetuza” néven ismert fasiszta terrorcsoport vádlottainak bűnperében.

A katonai törvényszék Sarbu Victor volt légióista parancsnokot, a „Sarmisegetuza” szervezet vezetőjét 20 évi kényszermunkára, a többi vádlottak közül Lupoius Ioant 5 évi kényszermunkára, Nicolae Catarinat és Dornea Victor egyenkint 1 évi fogháza és félmillió lej pénzbüntetésre, Carburaru Liviu, Leoca Nicolae, Dumitra Ioan és Oaambesou Stefan vádlottakat egyenkint 6 hónapi fogháza és 100.000 lej pénzbüntetésre, Halmaghí Ioan vádlottat pedig 5 hónapi fogháza és 100.000 lej pénzbüntetésre ítélté.

A török reakció katonai intézkedésekkel válaszol a tengerszoros egyezmény ügyében átadott szövetséges jegyzékekre

ANKARA. A török köztársasági néppárt külügyi bizottsága tárgyalta a szovjet jegyzékre adandó török válaszigyzék szövegét, amelyet a lehető legrövidebb időn belül átnyújtanak az ankarai szovjet nagykövetségnek.

LONDON. A moszkvai angol nagykövetség átnyújtotta a brit kormány jegyzékét a montreuxi Dardanellék egyezmény felülvizsgálatára vonatkozó szovjet javaslatokkal kapcsolatosan.

A jegyzék szövegét még nem hozták nyilvánosságra, de beavatott diplomáciai körök tudni vélik, hogy azonos tartalmu a már átnyújtott USA jegyzékkel.

MOSZKVA. A moszkvai rádió közli az iráni „Liva” című lap híradását, amely szerint Törökország 300 ezer embert mozgósított.

Az iráni lap közlése szerint angol szakértők felügyelete alatt repülőtereket építenek török területen.

Aug. 31-én MNSz. II. ker. nagyszabású disznótoros táncestélye

Hírek

Arad, 1946 augusztus 22 csütörtök és 23 péntek

Szolgálatos gyógyszertárak csütörtökön: Janka (Ferdinand ut 25) és Weisz (A. Iancu 12), pénteken: Reiner (M. Nicoara ucca és Mária királyné ut sarok) és Berger (Saguna ut).

— LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA, az augusztus 23. ünnepe miatt szombaton délben, a szokott időben jelenik meg.

— AZ ARADI KÖZTISZTVISELŐK gazdasági ellátó szerve tudatja tagjaival, hogy előre nem látott okból ideiglenesen felfüggeszti az eddig minden szombaton működő, hűsítő-csőtály tevékenységét.

— A MŰVÉSZ-, IRÓ- ÉS ÚJ-SÁGIKÖZSÉGSZERVEZET főkéri tagjait, hogy az augusztus 23-iki ünnepségen való részvétel céljából péntek reggel 8 órakor a Szakszervezeti helyiségben jelenjenek meg. **Részvétel kötelező.**

Új férfi fehérnemű varroda

kifogásalan kivitelben, mérsékelt áron vállal megrendeléseket

Feltődi Sári és dr. Kalkóné Gérecz Zita

Arad, Luther-tér 2 szám, földszint. 2584

— AZ ARADI HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTAK SZAKSZERVEZE főkéri tagjait, jelenjenek meg augusztus 22-én, délután 5 órakor a Szakszervezet helyiségében. Mária királyné körül 15 tartandó taggyűlésen. Egyben tudatja, hogy pénteken, augusztus 23-án fél 8 órakor tagjainak meg kell jelenniük a felvonuláson. **Megjelenés kötelező.**

— MAGÁNTISZTVISELŐK RÉSZVÉTELE az augusztus 23-i ünnepségen. A magántisztviselők és alkalmazottak Szakszervezete értesíti tagjait, hogy augusztus 23-án a gyülekezés pontosan reggel 8 órakor a Horia utca 2 szám alatt az udvarban. **Megjelenés kötelező minden tag részére.** A felvonuláson csak egy csoport vesz részt, míg a többiek részére helyet tartanak fenn, ahonnan látják az egész ünnepséget.

— AZ MNSZ ARADMEGYEI INTÉZŐBIZOTTSÁGÁNAK KÖZLEMÉNYE. Felhívjuk községi szervezeteink figyelmét, hogy augusztus 25-én, reggel 9 órai kezdettel megyei értekezletet tartunk, melyre minden községi szervezeteink vezetését meghívjuk. (elnök, alelnök, titkár, pénztáros). **Megjelenés kötelező,** mert a választásokkal kapcsolatos tennivalókat tárgyaljuk le. Gyülekezés a székházban. I. Vulcan ucca 12.

— AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKSZERVEZET főkéri tagjait, hogy augusztus 23-án reggel 8 órára jelenkezzenek a Szakszervezeti helyiségben, az ünnepélyeken való részvétel végett.

— A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG mikalakai tagozatának ifjúsági csoportja e hó 24-én este 9 órai kezdettel műsoros táncestélyt rendez a kerület székházában, amelyre minden érdeklődőt szívesen lát. **A vezetéség.**

LAPZÁRTA

Ausztria helyet kér Trieszt nemzetközi igazgatásában

PARIS. A békekonferencia plenáris ülésén Ausztria képviselője Gruber dr. külügyminiszter kérte, hogy Dél Tirolt csatolják Ausztriához. Az osztrák küldöttség vezetője ezután kifejtette, hogy Ausztria helyet kér Trieszt nemzetközi igazgatásában, valamint szabad kijáratot a kikötőhöz.

Az egyiptomi kiküldött is felszólalt a békekonferencia teljes ülésén. Az olasz békeszerződés tervezettel kapcsolatosan az egyiptomi megbízott hangsúlyozta álláspontját a jóvátétel, valamint a volt olasz gyarmatok ügyében és hangsúlyozta azon reményét, hogy Líbia független és szuverén állam lesz.

Vasgárdista elemek követik el az arad-megyei rablótámadásokat

A közvélemény felháborodással értesült azokról a rablásokról, amelyek a vízforgatók erdőúton és a vízjáró turistaházban történtek. Besniu őrnagy, csendőrpáncsnok a legerélyesebb nyomozási rendeltetést és ennek eredményeképpen az aradi rendőrség az est folyamán elfogta Codruț Florian rovfalműű rablót, a kuszójakörnyéki rablóbanda egyik tagját.

Codruț Florian egy évvel ezelőtt szökött meg a Temesvári fogházból, ahol rablás miatt töltötte ki bűntetését.

A csendőrség egyébként megállapította

— A VAS-ÉS FÉMPARI SZINDIKÁTUS órási és ékszerész csoportja felhívja ezúton tagjait, hogy reggel fél 8 órakor a Szakszervezet udvarán gyülekezzenek a felvonuláson való részvétel miatt. **A vezetéség.**

— AZ EPITOMUNKÁSOK augusztus 23-án reggel 8 órakor a szervezet helyiségében gyülekeznek.

— HIGIÉNA SZAKSZERVEZET felhívja a borbély-, fodrász- és fűrdőmunkás alkalmazottak figyelmét arra, hogy augusztus 23-án, pénteken reggel 8 órakor jelenjenek meg a szindikátus előtt, hogy résztvegyenek az ünnepségen. **A megjelenés az alkalmazottak számára kötelező.**

— AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKSZERVEZET kéri azon lelkes tagjait, akik támogatni kívánják a Szakszervezetet az ez év szeptemberre kiűzött esték megrendezésében, hogy folyó év augusztus 22-én, csütörtökön este 7 órakor jelenjenek meg a Szakszervezetben megbeszélésekre.

— AZ ARADMEGYEI KISMALMOSOK SZINDIKÁTUSA tagjainak tudomására adja, hogy 1946 évi augusztus hó 27-én közgyűlést tart Aradon a kereskedelmi és iparkamara termében délelőtt 10 órakor. Tárgyalás alá kerülnek a mezőgazdasági malmokat közeletről érintő ügyek. **Megjelenés a tagokra nézve kötelező.** Olariu Aurél elnök. 2577

Szombattól a Royal-teremben naponta két előadás este fél 8 és 9 órakor

az útonálló banda több tagjának személyazonosságát.

A banda vezetője Sibyl Vasile életfogytiglani fegyházra ítélt volt vasgárdista,

aki számos rablógyilkosságot követett el, részt vett az 1941. évi véres zendülésben is. Bűntársai között van Bradean Gheorghe mácsai származású katonaszökevény, Bradean Trajan galsai bandita és Sildan Petru nagyváradi útonálló. A csendőrség bízik abban, hogy a veszedelmes gonosztevőket rövidesen kézrekerítik.

— A VAS-ÉS FÉMPARI MUNKAADÓK SZINDIKÁTUSA csütörtökön, délután 5 órakor ülést tart. Tárgyszorozat: adó és áralkuláció. 2594

Magyarországi Csomagszállításhoz

formaságokat, VIZUMOT és UTLEVÉLMEGHOSSZABBÍTÁST jutányosan és gyorsan elintézi. PÁLESZTINAI szállítási vállalat: „OLYMPIKON” utazási és szállítási iroda, Arad, Strada Braianu 2-4. Telefon 20-49. 2592

— A KISIPAROSSÁG FIGYELMÉBE! Felkérjük tagársainkat, hogy augusztus 23-án, péntek reggel 8 órakor jelenjenek meg a szindikátus helyiségében, ahonnan együttesen indulunk a felvonulásra.

Nyílt-tér

(E rovatban közöltékért, a szerkesztőség és kiadóhivatal semmiféle felelősséget nem vállal.)

Férjemtől, Albert Károlytól különváltan élek és érte semminemű felelősséget nem vállalom.

ALBERT KÁROLYNÉ szül. Fábri Ilona 2595

URANIA

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

Kornik legnagyobb történelmi filmje.

HITLER-től DE GAULE-ig

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bulev. Regina Maria 13. PRESA DEMOCRATA ARAD.

MNSz.-nők nagygyűlése a Kulturpalotában

A Magyar Népi Szövetség női bizottsága augusztus 25-én, vasárnap délelőtt 10 órakor megyei nagygyűlést tart a Kulturpalotában.

Felkérjük minden falusi szervezetünket, hogy erre a gyűlésre felületlen küldjön tesvéreket minél nagyobb számban. A részvétel igen fontos, ezen a gyűlésen ismerjük és fejlődözzük az országos női kongresszus határozatait. A gyűlés idejében ér véget, így minden megyei testvérünk még aznap visszatérhet otthonába.

Gyülekezés reggel 9 órakor az MNSz székházában, Vulcan-ucca 12.

Városi testvéreinket szeretettel hívjuk meg erre a nagygyűlésre.

Magyar Népi Szövetség női bizottsága

Apróhirdetés

SZARÁSZASZTALOK, kütönök, eladó. Bulev. Regele Ferdinand 5. apartament 16. 7553

MODERN magánház, azonnal beköltözhető, avumölcsösével eladó. Fabricel ucca 19. 7554

BUKARESTIBE megbízásokat vállalom hétfő délig. Cím Reclamaban, str. Eminescu 4. 7555

KÉT SZOBÁS lakás átadó. Címet Reclamaba, str. Eminescu 4. 7557

KÖZPONTBAN nagyobb üzlethelyiséget káltségek megtérítésével keresek. Címet Reclamaba, Eminescu 4. 7450

TÖKELETES villanyszerelések és javítások Electrica cégnél, Matianu 6. Telefon 18-20. 7337

MOSÁST, vasalást, takarítást vállalom. Cím a kiadóban. 7542

EGY nagy tükör márvánnyal, egy borbélyszék, két szarító bura és egy fejmosó tál eladó. Avram Iancu tér 11. Salon Eva. 7552

NŐI RETIKÜL elveszett az Avram Iancu téren pénzzel és iratokkal. Beesületes megtaláló kéretik, hogy az iratokat küldje vissza Puskel, Cogalniceanu 49. ajtó 2.

ÜZLETHELYISÉGET keresek műhely részére. Címetek a kiadóba kérek.

ASSZONYOM! Öszre hozza rendbe fűzőállományát! Jó szabás, kütünő anyag Weinbergernél, Donáth Elza fűzőüzletében. Str. Metianu 15. 7548

BARONIA női kerékpár, ballongumikkal eladó. Ghiba Birta 18. 7550

ELCSERELNEM temesvári központi fekvésű, komfortos 3 szobás lakóházat, aradi központi fekvésű 2 szobás lakással. Érdeklődni Aradon telefon 28-99 alatt. 7551

ÚJ Continental frógép eladó. Sincel ucca 12. 7519

VÁLLALAT keres üzemi adminisztrációban jártas perfekt román levelezőt vagy levelezőnt. Jelige "Atlándó" a kiadóba. 7540

AROMOI

Előadások 3, 5, 7 és este 9-kor a kertben

A legkedvesebb magyar film KELEMEN ÉVA, GOZMAN GYÖRGY

Sílos a szerelem

Figyelem! Ma csütörtök este

Halászlé és vargabéles a Monte Carlo étteremben. Tulajdonos: Gurban Sabin